

Khamis
29 Oktober 2026
18 Jamadilawal 1448H

Utusan Borneo

PPK 220/12/2012 (031414)

Citra Generasi Prihatin

MITI sokong cadangan Ewon bangunkan BIMP-EAGA Special Economic Zone

PRN Sarawak: GPS bertanding di semua 82 kerusi

PERKESO perkara kesedaran kepentingan perlindungan sosial

Alcaraz, Zverev bermula langkah kanan

Email: utusanborneokk@gmail.com

291 PROJEK SIAP TAHUN INI

Oleh Hamzah Sanudin

KOTA KINABALU: Sebanyak 291 projek pembangunan berjaya disiapkan di Sabah sepanjang tahun ini, manakala prestasi perbelanjaan pembangunan Persekutuan meningkat kepada 71.78 peratus setakat 26 Oktober lalu.

Ketua Menteri, Datuk Seri Panglima Hajiji Haji Noor berkata, pencapaian itu membuktikan keupayaan kementerian, jabatan dan agensi pelaksana dalam memastikan projek pembangunan dilaksanakan dengan berkesan.

Katanya, prestasi perbelanjaan pembangunan Persekutuan di Sabah pada 10 Ogos lalu hanya mencatatkan 52.07 peratus.

“Ini menunjukkan kita sebenarnya mampu untuk menayakan pelaksanaan sesebuah projek dan prestasi positif ini wajar diteruskan.

“Antara projek yang berjaya disiapkan ialah Sekolah Menengah Sains Sabah di Kota Kinabalu dan Sekolah Kebangsaan Buit Hill di Penampang,” katanya.

Beliau berkata demikian

MESYUARAT: Hajiji (kanan) ketika mempengerusikan Mesyuarat Majlis Tindakan Pembangunan Negeri (MTPNg) Sabah di Menara Kinabalu, semalam.

● Pencapaian itu membuktikan keupayaan kementerian, jabatan dan agensi pelaksana dalam memastikan projek pembangunan dilaksanakan dengan berkesan, kata Hajiji

ketika mempengerusikan Mesyuarat Majlis Tindakan Pembangunan Negeri (MTPNg) Sabah di Menara Kinabalu, di sini, semalam.

Turut hadir, Timbalan Ketua Menteri, Datuk Seri Panglima Masidi Manjun. Hajiji berkata, semua kementerian, jabatan

dan agensi pelaksana perlu mempergiat usaha bagi memastikan baki peruntukan pembangunan dimanfaatkan secara

optimum sebelum berakhirnya tahun kewangan 2026.

♦ **Lihat Muka 7**

RM17 juta untuk Projek Ruminan Sabah 2026

KOTA KINABALU: Kerajaan Negeri Sabah memperuntukkan kira-kira RM17 juta bagi pelaksanaan Projek Ruminan Sabah 2026 untuk meningkatkan produktiviti ternakan lembu pedaging, lembu tenusu dan kambing menerusi penggunaan baka berkualiti tinggi.

Menteri Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan, Datuk Jamawi Jaafar berkata, program itu bertujuan membantu penternak meningkatkan hasil ternakan memandangkan sebahagian besar masih menggunakan baka lama yang kurang produktif.

Katanya, bantuan ternakan diserahkan kepada 43 penerima, terdiri daripada 19 peserta kategori ternakan kambing, 22 peserta ternakan lembu pedaging dan dua peserta ternakan lembu tenusu.

“Penerima dipilih dalam kalangan mereka yang mengikuti kursus khusus, memohon bantuan dan memulakan aktiviti penternakan masing-masing.

“Kita berharap semua penerima dapat menjaga ternakan yang dibekalkan dengan baik bagi memastikan baka berkenaan berkembang

RASMI: Jamawi (tengah) menyempurnakan perasmian kandang lembu pada majlis itu.

serta memberikan pulangan menguntungkan dalam jangka panjang,” katanya.

Beliau berkata demikian kepada pemberita selepas merasmikan Majlis Penyerahan Bantuan Ternakan dan Input Ladang Projek Ruminan Sabah 2026 di pejabat Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS) Penampang, di sini semalam.

Hadir sama, Pembantu Menteri Pertanian, Perikanan dan Industri

Makanan, Datuk Ruslan Muharam; Timbalan Setiausaha Tetap Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan (MAFFI), Maria David Edick; Pengarah Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sabah, Dr Zul Bahar Mohd Rashid dan pemilik Eco Yap Fresh Milk, Datuk Yap Yun Fook.

Katanya, ternakan yang dibekalkan mempunyai potensi pembiakan yang baik, sekali gus membantu

meningkatkan jumlah ternakan dan kualiti baka dalam kalangan penternak tempatan.

“Program ini bertujuan menambah baik sektor ternakan ruminan, khususnya lembu pedaging, lembu tenusu dan kambing, melalui penggunaan baka yang lebih berkualiti.

“Sebahagian besar penternak kita masih menggunakan baka lama yang kurang produktif. Dengan bantuan ini, kita

berharap hasil ternakan mereka dapat ditingkatkan,” katanya.

Jamawi berkata, penerima bantuan lembu pedaging dan lembu tenusu berpotensi memperoleh kelahiran anak ternakan pertama dalam tempoh kira-kira dua hingga tiga bulan selepas penjagaan awal.

Sementara itu jelasnya, kambing yang dibekalkan berusia antara setahun hingga setahun dua bulan.

Beliau berkata, program berkenaan akan diteruskan pada tahun depan dengan kuantiti bantuan yang sama dan dirancang berlangsung sehingga 2030.

Dalam pada itu, Jamawi berkata, pemantauan berterusan akan dilaksanakan pegawai DVS di daerah masing-masing bagi memastikan ternakan dijaga dengan baik dan bantuan digunakan mengikut tujuan ditetapkan.

“Penerima juga tertakluk kepada syarat tertentu, termasuk kehilangan wang cagaran sekiranya ternakan mati akibat kecuai atau dijual tanpa kebenaran pihak jabatan.

“Sesiapa yang melanggar syarat berkenaan juga boleh disenarai hitam daripada menyertai program bantuan pada masa hadapan,” katanya.

10 ditahan, kompaun dan rampasan cecah RM269,439

Oleh Hamzah Sanudin

KUNAK: Seramai 10 individu ditahan dalam operasi bersepadu di daerah ini, pada Selasa, dengan keseluruhan nilai kompaun, rampasan dan anggaran penalti direkodkan mencecah RM269,439.26.

Operasi Gasak Laut dan Operasi Bersepadu Daerah Kunak itu dilaksanakan Eastern Sabah Security Command (ESSCOM) dengan membabitkan 202 pegawai dan anggota daripada 19 jabatan serta agensi penguatkuasaan.

Komander ESSCOM, Datuk Victor Sanjos berkata, operasi berkenaan memberi tumpuan kepada pemeriksaan premis perniagaan, pengesanan pemilikan bom ikan serta tindakan terhadap pelbagai kesalahan mengikut bidang kuasa agensi terbabit.

Beliau berkata, operasi itu turut menyasarkan kegiatan penyeludupan, penyelewengan barang kawalan, barang bersubsidi dan tidak bercukai, selain membanteras keberadaan pendatang asing tanpa izin (PATI) di Zon Selamat Sabah Timur (ESSZONE).

“Operasi bersepadu ini juga bertujuan memperkukuh kehadiran pasukan keselamatan serta meningkatkan koordinasi dan perkongsian maklumat antara agensi bagi memastikan tindakan penguatkuasaan lebih berkesan,” katanya dalam kenyataan, semalam.

Dalam operasi itu, katanya, Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) menahan enam individu selepas memeriksa 64 orang, manakala Polis Diraja Malaysia (PDRM) menahan empat individu atas kesalahan berkaitan dadah selepas memeriksa 12 premis dan 60 individu.

“Jabatan Tenaga Kerja (JTK) Sabah pula mengeluarkan lima

kompaun berjumlah RM170,000 hasil pemeriksaan terhadap 10 premis perniagaan membabitkan 45 pekerja.

“Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) turut merampas rokok dengan anggaran nilai termasuk duti sebanyak RM30,939.26 selepas memeriksa enam premis,” katanya.

Sementara itu, Victor berkata, Sabah Electricity Sdn Bhd merampas kabel elektrik seberat tujuh kilogram yang dianggarkan bernilai RM3,000 selepas memeriksa 22 rumah.

“Jabatan Pelabuhan dan Dermaga Sabah (JPDS) pula merampas sembilan enjin pump boat, sebuah enjin sangkut dan sebuah bot dengan anggaran nilai keseluruhan RM10,000.

“Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) mengenal pasti lima kes disyaki melakukan kesalahan untuk siasatan lanjut, dengan anggaran penalti maksimum RM50,000, tertakluk kepada hasil siasatan dan proses perundangan.

“Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) turut mengeluarkan kompaun RM5,000 dan satu notis pematuhan, manakala Majlis Daerah Kunak mengeluarkan kompaun RM500 terhadap premis yang beroperasi tanpa lesen sah,” jelasnya.

Menurutnya, ESSCOM akan terus mempergiat operasi seumpamanya selaras dengan prinsip ‘Tiada Hari Tanpa Operasi’ bagi memastikan keselamatan dan ketenteraman awam di kawasan pantai timur Sabah terus terpelihara.

“Orang ramai turut diseru menyalurkan maklumat berkaitan aktiviti mencurigakan atau insiden keselamatan kepada Pusat Operasi ESSCOM menerusi talian 089-863181 atau WhatsApp 011-63311072,” katanya.

OPERASI: Pasukan keselamatan menjalankan pemeriksaan di kawasan setinggan dalam Operasi Gasak Laut dan Operasi Bersepadu di Kunak.

Kontraktor maut selepas terkena renjatan elektrik

Oleh Vivi Oliviana Najurus

KUDAT: Seorang kontraktor warga asing berusia 56 tahun maut selepas terkena renjatan elektrik ketika menjalankan kerja pemasangan dan pembaikan lampu di pagar sebuah sekolah di Batu 1, di sini, semalam.

MAUT: Kontraktor warga asing maut selepas terkena renjatan elektrik ketika menjalankan kerja pemasangan dan pembaikan lampu di pagar sekolah.

Dalam kejadian kira-kira jam 8.30 pagi itu, mangsa dipercayai terkena renjatan elektrik selepas tangga yang digunakannya terkena kabel elektrik sebelum dia terjatuh.

Ketua Balai Bomba dan Penyelamat (BBP) Kudat, Darikson Galanang berkata, pihaknya menerima panggilan berhubung kejadian itu pada jam 8.31 pagi sebelum sembilan anggota bersama jentera digerakkan ke lokasi.

Menurutnya, pasukan bomba tiba di lokasi empat

minit kemudian dan mendapati mangsa berada di pintu gerbang sekolah.

“Pasukan bomba menghubungi Sabah Electricity untuk mendapatkan bantuan memutuskan bekalan elektrik bagi memastikan keselamatan anggota penyelamat sebelum kerja mengeluarkan mangsa dijalankan.

“Pihak Sabah Electricity tiba pada jam 9.12 pagi dan memutuskan bekalan elektrik sebelum mangsa berjaya dikeluarkan ke

kawasan selamat tiga minit kemudian,” katanya.

Beliau berkata, petugas Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) mengesahkan mangsa meninggal dunia di lokasi kejadian.

“Mayat mangsa kemudian diserahkan kepada pihak polis untuk tindakan lanjut.

“Operasi ditamatkan sepenuhnya pada jam 9.46 pagi selepas pasukan bomba memastikan tiada bahaya lain di lokasi kejadian,” katanya.

Waktu Solat	
Imsak Subuh Zohor Asar Maghrib Isyak	
Pantai Barat (Kota Kinabalu)	
4:42 am	4:52 am 12:02 pm 3:21 pm 5:59 pm 7:09 pm
Bandar Sandakan, Bukit Garam, Semawang, Tomangong, Bukit Garam dan Kinabatangan (Zon I)	
4:34 am	4:44 am 11:54 am 3:14 pm 5:52 pm 7:02 pm
Sandakan (Barat) Terusan, Beluran, Kuamut, Paitan, Telupid, Tongod dan Pinangah (Zon II)	
4:38 am	4:48 am 11:58 am 3:18 pm 5:56 pm 7:06 pm
Tambisan, Sahabat, Tungku, Semporna, Silabukan, Lahad Datu dan Kunak (Zon III)	
4:32 am	4:42 am 11:52 am 3:12 pm 5:50 pm 7:01 pm
Tawau (Barat) Balong, Bandar Tawau, Pulau Sebatik, Merotai dan Kalabangan (Zon IV)	
4:35 am	4:45 am 11:55 am 3:15 pm 5:54 pm 7:04 pm
Kudat, Kota Marudu, Pitas, Pulau Banggi (Zon V)	
4:39 am	4:49 am 11:59 am 3:19 pm 5:54 pm 7:05 pm
Pensiangan, Nabawan, Sook, Sepulut, Tambunan dan Keningau (Zon VIII)	
4:41 am	4:51 am 12:01 pm 3:20 pm 5:58 pm 7:09 pm
Tenom, Long Pasa, Membakut, Beaufort, Kuala Penyu, Weston, Menumbok dan Sipitang (Zon IX)	
4:43 am	4:53 am 12:03 pm 3:23 pm 6:01 pm 7:12 pm

BUDI Diesel: Kerajaan lulus hampir 21,700 permohonan pindah kelayakan

KUALA LUMPUR: Kerajaan telah meluluskan hampir 21,700 permohonan pemindahan kelayakan BUDI MADANI Diesel setakat kelmarin, termasuk 12,160 permohonan dari Sabah, Sarawak dan Labuan.

Menteri Kewangan II Datuk Seri Amir Hamzah Azizan berkata mekanisme itu membolehkan pemilik berdaftar kenderaan diesel yang layak memindahkan kelayakan kepada warganegara Malaysia yang mempunyai MyKad sah, layak menerima BUDI95 dan merupakan pengguna sebenar kenderaan berkenaan.

Beliau berkata penambahan yang dilaksanakan sejak 16 Sept 2026 itu bertujuan menangani situasi penggunaan kenderaan oleh ahli keluarga atau pekerja yang bukan pemilik berdaftar, termasuk amalan sambung bayar, khususnya di Sabah dan Sarawak.

“Bagi pemilik yang mempunyai lebih daripada satu kenderaan diesel, kelayakan boleh dipindahkan kepada maksimum tiga individu lain, tertakluk kepada jumlah kenderaan dimiliki dan

semakan kelayakan,” katanya pada sesi soal jawab di Dewan Rakyat semalam.

Beliau menjawab soalan tambahan Young Syefura Othman (PH-Bentong) yang ingin tahu jumlah pemilik pikap dan jip yang telah menerima tambahan 100 liter Budi Diesel serta langkah bagi membantu pemilik yang menggunakan kenderaan untuk perniagaan kecil, pertanian dan perjalanan ke kawasan pedalaman.

Amir Hamzah berkata setakat semalam juga, lebih 291,000 pengguna kenderaan diesel jenis jip dan pikap di seluruh negara menikmati kelayakan tambahan 100 liter sebulan di bawah BUDI MADANI Diesel.

Kelayakan tambahan itu menjadikan jumlah subsidi diesel yang boleh dinikmati pemilik yang layak meningkat kepada 400 liter sebulan, berbanding kelayakan asas 300 liter.

“Inisiatif ini mengambil kira penggunaan jip dan pikap sebagai kenderaan utama untuk membawa hasil pertanian, barangan perniagaan kecil, mengangkut pekerja serta perjalanan ke

kawasan luar bandar dan pedalaman, khususnya di Sabah dan Sarawak.

“Pendekatan ini bertujuan memastikan pengguna yang betul-betul bergantung kepada kenderaan diesel untuk kegiatan ekonomi harian terus mendapat perlindungan subsidi yang sewajarnya,” katanya.

Beliau berkata kerajaan turut memperluas pelaksanaan Sistem Kawalan Diesel Bersubsidi (SKDS) kepada jip dan pikap milik persendirian syarikat, termasuk perusahaan kecil, bagi membolehkan kenderaan berkenaan menikmati diesel bersubsidi.

Setakat 26 Okt, lebih 27,200 kenderaan jip dan pikap telah mendapat kelayakan di bawah SKDS.

Amir Hamzah berkata kerajaan akan terus memantau pelaksanaan BUDI MADANI Diesel berdasarkan data penggunaan, maklum balas pengguna, input kerajaan negeri serta keperluan sektor terlibat bagi memastikan penambahan dapat dilaksanakan mengikut keperluan semasa. — Bernama

KUNJUNGAN: Musa (tiga dari kanan) menyampaikan cenderamata kepada Peter (dua dari kiri).

Musa terima kunjungan Duta Besar Republik Slovakia

KOTA KINABALU: Yang Dipertua Negeri, Tun Musa Aman menerima kunjungan hormat Duta Besar Republik Slovakia ke Malaysia, Peter Spišák, di Istana Seri Kinabalu, pada

Selasa.

Peter berkata, kunjungan itu bertujuan memaklumkan mengenai pembukaan semula Kedutaan Slovakia di Kuala Lumpur.

Selain itu, kunjungan

berkenaan bertujuan membincangkan potensi kerjasama dengan Sabah dalam bidang pengurusan air, pengurusan sisa dan bekalan elektrik.

Turut hadir, Diplomat

Hal Ehwal Ekonomi dan Perdagangan Slovakia, Natália Furdová dan Konsul Kehormat Republik Slovakia di Kota Kinabalu, Datuk Seri Panglima Wong Khen Thau. — Penerangan

PERSEMBAHAN: Artis gambus terkenal, Fauziah Gambus, bakal membuat penampilan istimewa pada Pesta Ambuyat Sabah 2026.

Fauziah Gambus tampil di Pesta Ambuyat Sabah Ahad ini

MEMBAKUT: Artis gambus terkenal, Fauziah Gambus, bakal membuat penampilan istimewa pada Pesta Ambuyat Sabah 2026 di Dewan Sri Wawasan, Kampung Pimping, di sini, Ahad ini.

Artis kelahiran Bongawan itu dijemput khas oleh Persatuan Masyarakat Brunei Sabah (PMBS) bagi memeriahkan pesta berkenaan yang akan berlangsung pada 1 November ini.

Fauziah yang sering membuat persembahan di Semenanjung Malaysia turut mendapat jemputan mengadakan persembahan di luar negara, termasuk Brunei Darussalam dan beberapa negara ASEAN.

Pesta anjuran bersama PMBS dan Yayasan Dangsanak (YDS) itu memasuki edisi kelima dengan pelbagai acara menarik, termasuk Pertandingan Idangan Set Ambuyat, Pertandingan Gambus Solo, Pertandingan Mengual Kulintang Remaja serta penyampaian Anugerah Pelajar Cemerlang bagi peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM).

Menteri Kerajaan Tempatan dan Perumahan yang juga Presiden PMBS, Datuk Dr Mohd Arifin Mohd Arif dijadual merasmikan pesta berkenaan pada jam 9 pagi.

Pengerusi Pertandingan Idangan Set Ambuyat, Rugayah Ag Besar berkata, sebanyak 18 pasukan daripada cawangan PMBS seluruh Sabah akan menyertai pertandingan berkenaan.

Katanya, juara bakal menerima wang tunai RM1,500, naib juara RM1,000 dan tempat ketiga RM800, manakala setiap pasukan lain menerima hadiah sagu hati RM400.

Sementara itu, Pengerusi Pertandingan Gambus Solo, Pg Jafar Pg Osman berkata, enam peserta layak ke peringkat akhir yang akan diadakan panel

profesional.

Pemenang tempat pertama akan menerima RM1,000, diikuti naib juara RM700, tempat ketiga RM500, tempat keempat RM300, manakala peserta tempat kelima dan keenam masing-masing menerima RM200.

Bagi Pertandingan Mengual Kulintang Remaja Bawah 16 Tahun, Pengerusinya, Ampuan Wahab Ampuan Hamzah berkata, enam kumpulan akan berentap di peringkat akhir.

Johan pertandingan itu bakal menerima RM1,500, naib johan RM1,300 dan tempat ketiga RM1,000, selain hadiah sagu hati kepada tiga kumpulan lain.

Dalam pada itu, PMBS turut meneruskan pemberian insentif kepada anak masyarakat Brunei di Sabah yang cemerlang dalam peperiksaan SPM dan STPM.

Pengerusi Biro Pendidikan PMBS, Prof Dr Rasid Mail berkata, seramai 74 pelajar terdiri daripada 30 calon SPM dan 44 calon STPM akan menerima Anugerah Pelajar Cemerlang.

Katanya, setiap penerima daripada kategori SPM akan menerima insentif RM300, manakala pelajar STPM menerima RM400 seorang.

Sebagai galakan tambahan, pelajar yang memperoleh keputusan 10A dalam SPM akan menerima RM700, manakala pelajar yang mencapai PNGK 4.0 dalam STPM akan menerima RM1,000.

Pesta itu turut menyediakan lebih 20 gerai yang menawarkan produk tempatan, termasuk lima gerai usahawan dari Brunei Darussalam.

Pengunjung juga berpeluang menyaksikan demonstrasi pembuatan kuih tradisional masyarakat Brunei, antaranya penyaram, kuih cincin, kuih sapit, kakara dan tapai.

Isteri Yang Dipertua Negeri Sabah, Toh Puan Fariyah Tussin dan isteri Ketua Menteri, Datin Seri Panglima Julia Salag, dijangka hadir sebagai tetamu kehormat.

PENGHORMATAN TERAKHIR: Ketua Polis Daerah Beaufort, Superitendan Champin Puih hadir memberikan penghormatan terakhir kepada seorang pesara polis, George Ojang Okas di Gereja St Patrick, Membakut semalam. Turut sama beberapa pegawai kanan dan anggota polis dari IPD Beaufort. Beliau turut menyampaikan ucapan takziah kepada isteri mendiang, Flora Simon.

EWON

Kuala Lumpur semalam.

Johari berkata, POIC yang mempunyai keluasan lebih 4,400 ekar memiliki kelebihan untuk dibangunkan sebagai lokasi perindustrian strategik di bawah inisiatif Kawasan Pertumbuhan ASEAN Timur Brunei Darussalam-Indonesia-Malaysia-Filipina (BIMP-EAGA).

“Pertama, tanahnya sudah tersedia. Kedua, kawasan ini mempunyai kemudahan pelabuhan dengan kedalaman yang mencukupi. Selain itu, terdapat potensi untuk pembangunan logistik serta

kemudahan penyimpanan,” katanya.

Beliau berkata, pembangunan itu juga boleh memanfaatkan rantaian industri kelapa sawit yang merangkumi aktiviti pemrosesan, penapisan, oleokimia dan penghancuran isirung sawit.

Menurutnya, Sabah dan Sarawak secara bersama menghasilkan hampir sembilan juta tan metrik minyak sawit mentah (CPO), bersamaan kira-kira 45 peratus daripada pengeluaran negara yang berjumlah sekitar 20 juta

tan metrik.

Bagi memperincikan cadangan berkenaan, beliau menyarankan supaya khidmat perunding diperoleh melalui kerjasama dengan Kerajaan Negeri Sabah untuk menyediakan kertas cadangan dan mengenal pasti sektor yang sesuai dibangunkan.

“Selepas itu, kita boleh mengadakan pembentangan. Saya juga akan menyokong cadangan ini untuk dibawa kepada Kementerian Kewangan dan Kementerian Ekonomi. Di pihak MITI, kita akan meneliti aspek industri yang hendak dibangunkan,” katanya.

Beliau berkata, sektor industri yang hendak diberi tumpuan perlu dikenal pasti secara khusus, terperinci dan berfokus bagi memastikan Sabah memperoleh manfaat daripada pembangunan zon ekonomi khas itu.

Sementara itu, Ewon merakamkan penghargaan atas kesediaan MITI menyokong cadangan tersebut dan menyatakan keyakinan bahawa

Kerajaan Sabah akan mengambil tindakan susulan terhadap saranan yang dikeskudakan.

Beliau turut menjemput Menteri MITI melawat POIC Lahad Datu sebagai langkah awal merealisasikan kerjasama itu.

“Saya juga mewakili Kerajaan Negeri Sabah menjemput Yang Berhormat Menteri untuk turun ke Sabah dan bersama-sama melawat POIC sebagai langkah awal sokongan terhadap cadangan yang telah kita rekodkan di dalam Dewan ini,” katanya.

Pada 13 Oktober lalu, ketika membahaskan Belanjawan 2027 di Dewan Rakyat, Ewon mencadangkan supaya POIC Lahad Datu dijadikan kawasan ekonomi khas BIMP-EAGA bagi membangunkan Sabah sebagai pintu masuk timur Malaysia.

Beliau berkata Kerajaan Persekutuan perlu bersama-sama menjayakan usaha itu bagi memperkukuh pembangunan perindustrian di Sabah.

2,097 pegawai, anggota polis ditangkap berkaitan dadah, samun dan rasuah sejak 2021

KUALA LUMPUR: Sebanyak 2,097 pegawai dan anggota Polis Diraja Malaysia (PDRM) ditangkap berkaitan kesalahan dadah, samun dan rasuah bagi tempoh dari 2021 hingga Ogos 2026, menurut Kementerian Dalam Negeri (KDN).

Kementerian itu memaklumkan jumlah berkenaan merangkumi 1,551 orang bagi kesalahan dadah, 64 orang bagi kesalahan samun dan 482 orang yang ditangkap oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM).

Bagi kesalahan dadah, kesemua tangkapan dibuat di bawah Akta Dadah Berbahaya 1952, dengan 357 orang ditangkap pada 2021, diikuti 248 (2022), 245 (2023), 310 (2024), 256 (2025) dan 135 orang bagi tempoh Januari hingga Ogos tahun ini.

“Bagi kesalahan samun pula, 10 orang ditangkap masing-masing pada 2021, 2022, 2025 dan lapan bulan pertama tahun ini, manakala 11 individu pada 2023 dan 13

orang pada 2024.

“Tangkapan warga PDRM oleh SPRM pula melibatkan 77 orang pada 2021, 86 orang (2022), 129 orang (2023), 53 orang (2024), 87 orang (2025) dan 50 orang bagi Januari hingga Ogos tahun ini,” menurut KDN dalam jawapan bertulis di portal Parlimen.

Kementerian itu menjawab soalan Lim Lip Eng (PH-Kepong) mengenai jumlah anggota polis yang ditangkap kerana kesalahan dadah, samun dan rasuah sejak 2021, serta status siasatan terhadap 12 anggota polis yang disyaki merompak kira-kira RM200,000 mata wang kripto daripada sekumpulan warga China di Country Heights, Kajang pada 5 Feb lepas.

Berhubung status siasatan terhadap 12 anggota polis itu, KDN memaklumkan PDRM telah membuka kertas siasatan dan siasatan sedang dijalankan di bawah Seksyen 395 Kanun Keseksaan. — Bernama

MAJAPS anjur larian amal 6 Disember

KOTA KINABALU: Majlis Jaksa-Jaksa Pendamai Sabah (MAJAPS) bakal menganjurkan larian amal, MAJAPS Charity Run pada 6 Disember 2026 di perkarangan ITCC Penampang.

Presiden MAJAPS, Datuk Seri Panglima Dr. Clarence B. Malakun berkata, acara larian sejauh tujuh kilometer itu akan bermula dan berakhir di pekarangan ITCC dengan menjemput Yang di-Pertua Negeri, Tun Musa Aman selaku penaung MAJAPS untuk merasmikan acara berkenaan.

“Kami datang hari ini, untuk menjemput Tuan Yang Terutama Tun se-

bagai tetamu kehormat bagi menyempurnakan pelepasan larian tersebut.

“Ketibaan Tun dijangka kira-kira jam 4.30 petang dan Tun juga merupakan penaung kepada Majlis Jaksa Pendamai.

“Acara ini akan bermula dari pekarangan ITCC Penampang sejauh 7 kilometer dalam kalangan pelajar sekolah di daerah Penampang dan Putatan serta sekitar Kota Kinabalu,” katanya ketika

ditemui selepas mengadakan kunjungan hormat kepada Yang Dipertua Negeri, Tun Musa Aman di Istana Seri Kinabalu, pada Selasa.

Dalam pada itu, Clarence berkata, penganjuran acara itu bukanlah berbentuk pertandingan sebaliknya berkonsepkan larian amal.

“Ini adalah charity run, bukan perlumbaan. Tujuan utama kami adalah untuk mencari dana untuk perbelanjaan majlis setiap tahun.

“Kami mengalu-alukan penyertaan orang ramai bagi menyayakan acara amal ini.

“Orang ramai yang berminat untuk menyertai larian

KENANGAN: Musa (tujuh dari kanan) bergambar bersama rombongan MAJAPS.

amal tersebut boleh mendapatkan maklumat lanjut melalui urus setia penganjur di ITCC Penampang,” katanya.

Hadir sama, Timbalan Presiden MAJAPS, Tan Sri Dr. Andrew Liew Sui Fatt;

Naib Presiden MAJAPS, Datuk Kevin Lim Thein Phin dan Datuk James Ligunjang, Penolong Setiausaha Agung

Kehormat, Datuk Izharudin Jalaludin dan Penasihat Kehormat, Datuk Anthony C. Linggian. --Penerangan

PRN Sarawak: GPS bertanding di semua 82 kerusi

Keputusan dibuat selepas mesyuarat bersama dengan presiden parti-parti komponen: Abang Johari

KUCHING: Gabungan Parti Sarawak (GPS) akan bertanding di semua 82 kerusi Dewan Undangan Negeri (DUN) pada Pilihan Raya Negeri (PRN) ke-13.

Premier Sarawak yang juga Pengerusi GPS Tan Sri Abang Johari Tun Openg berkata keputusan itu dibuat selepas mesyuarat bersama dengan

presiden parti-parti komponen gabungan itu semalam.

“Tarikh (PRN Sarawak) belum kita ketahui kerana akan diputuskan Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) tetapi di pihak GPS, kita sudah bersedia,” katanya kepada pemberita selepas mempengerusikan Mesyuarat Majlis Kepimpinan Tertinggi

GPS di sini semalam.

Beliau berkata GPS sedang menunggu keputusan SPR mengenai tarikh pilihan raya sebelum menentukan langkah seterusnya.

Mengenai pembahagian kerusi antara parti komponen GPS, Abang Johari yang juga Presiden Parti Pesaka Bumiputera Bersatu

(PBB) berkata perkara itu akan dibincangkan secara terperinci berdasarkan kerusi dimenangi masing-masing ketika ini.

Pada 23 Okt lepas, Abang Johari mengumumkan DUN Sarawak dibubarkan berkuat kuasa 26 Okt bagi memberi laluan kepada PRN13.

SPR akan mengadakan mesyuarat khas pada 6 Nov depan bagi membincangkan tarikh penting dan perkara berkaitan PRN itu.

Pada PRN Ke-12 yang diadakan 18 Dis 2021, GPS mendapat mandat selepas memenangi 76 daripada 82 kerusi dipertandingan, manakala Parti Sarawak

Bersatu (PSB) memperoleh empat kerusi dan DAP dua.

Bagaimanapun, dinamik politik negeri menyaksikan perubahan selepas PSB dibubarkan pada 2024, yang membawa kepada penyertaan tiga bekas Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) parti itu ke dalam Parti Demokratik Progresif (PDP) iaitu satu

daripada komponen GPS.

Sementara itu, seorang lagi bekas ADUN PSB See Chee How yang mewakili Batu Lintang, keluar parti dan menjadi ADUN Bebas.

GPS dianggotai PBB, Parti Rakyat Bersatu Sarawak (SUPP), Parti Rakyat Sarawak (PRS) dan PDP. — Bernama

JUARA: Shawwin menyampaikan hadiah kepada PWC Dream yang menjuarai Kejohanan Bola Sepak U12 Havoc Fest.

PWC Dream juara Kejohanan Bola Sepak U12 Havoc Fest PMFKAL 2026

LABUAN: Pasukan PWC Dream muncul juara Kejohanan Bola Sepak U12 Havoc Fest 2026 anjuran Persatuan Mahasiswa Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan (PM-FKAL), Universiti Malaysia Sabah Kampus Antarabangsa Labuan (UMSKAL).

Pasukan PWC Dream membawa pulang wang tunai RM500, piala dan pingat manakala, tempat kedua disandang Old KK United yang menerima piala, pingat dan wang tunai RM300.

Bambu Kids menduduki tempat ketiga dan pasukan LIS FC pula berada di tempat keempat.

Kejohanan yang menghimpunkan sebanyak 14 pasukan itu berjaya menarik penyertaan kelab-kelab bola sepak tempatan dari Labuan dan Sabah.

Ia sekali gus menjadi platform bagi pemain muda untuk mengasah bakat, menimba pengalaman serta membina semangat kesukanan dan persahabatan.

Hadiah disampaikan oleh Pengarah Program Kejohanan Bola Sepak U12 Havoc Fest 2026, Shawwin Cholaeventan.

Sementara itu, Dekan Fakulti Kewangan Antarabangsa Labuan (FKAL), Prof. Madya Dr. Geoffrey Harvey Tanakinjal, turut menyambut

baik penganjuran kejohanan itu yang dilihat mampu menyumbang kepada pembangunan sukan bola sepak dalam kalangan generasi muda.

Beliau berharap program seumpamanya ini dapat diteruskan pada masa hadapan sebagai wadah mencungkil bakat baharu, membentuk disiplin diri serta memupuk nilai kepimpinan, kerjasama berpasukan dan semangat kesukanan dalam kalangan pemain muda.

Penganjuran kejohanan ini juga mencerminkan komitmen mahasiswa dalam melaksanakan program yang memberi manfaat kepada komuniti, khususnya melalui penglibatan

aktif dalam aktiviti sukan dan pembangunan belia.

Selain menjadi medan persaingan secara sihat, kejohanan ini turut membuka ruang kepada kelab-kelab bola sepak dari Labuan dan Sabah untuk berinteraksi, bertukar pengalaman serta mengukuhkan hubungan antara komuniti bola sepak setempat.

Secara keseluruhannya, Kejohanan Bola Sepak U12 Havoc Fest 2026 diharapkan dapat menjadi acara sukan yang berterusan dan berimpak positif dalam melahirkan generasi muda yang aktif, berdisiplin dan berdaya saing melalui sukan.

MyLesen B2: 25,464 peserta selesai latihan, peroleh PDL

KUALA LUMPUR: Sebanyak 25,464 peserta Program MyLesen B2 berjaya menamatkan keseluruhan proses latihan dan memperoleh Lesen Memandu Percubaan (PDL) B2 setakat ini, iaitu kira-kira 85 peratus daripada kuota program tahun ini.

Kementerian Pengangkutan (MOT) memaklumkan kerajaan menyediakan 30,000 kuota bagi pelaksanaan MyLesen B2 pada 2026, dengan peruntukan sebanyak RM11.186 juta.

Menurut kementerian itu, 30,660 individu telah ditawarkan dan bersetuju menyertai program berkenaan iaitu 102.2 peratus daripada sasaran asal, dengan 28,785 peserta telah mendaftar di Institut Memandu.

“Pelaksanaan di 11 negeri telah mencapai 100 peratus, manakala baki peserta di negeri lain sedang menyelesaikan latihan dan ujian sebelum program ditutup pada 31 Okt 2026,” katanya dalam jawapan bertulis yang disiarkan di laman sesawang Parlimen.

Ia bagi menjawab soalan Syerleena Abdul Rashid

(PH-Bukit Bendera) mengenai proses yang dilalui peserta Program MyLesen B2 daripada peringkat permohonan hingga memperoleh lesen penuh serta sejauh mana pelaksanaan program itu dan MyB2S sehingga kini.

Bagi Program MyLesen B2 Sekolah (MyB2S) yang menyasarkan pelajar sekolah menengah daripada keluarga B40 termasuk Murid Berkeperluan Pendidikan Khas, MOT memaklumkan sebanyak 50,642 pelajar telah ditawarkan penyertaan.

Daripada jumlah itu, 40,590 peserta masih aktif menjalani proses latihan di Institut Memandu di seluruh negara.

“Sebanyak 30,648 pelajar telah memperoleh LDL, manakala 7,157 pelajar berjaya melepasi keseluruhan proses sehingga memperoleh PDL B2. Angka ini akan terus meningkat kerana sebahagian besar peserta MyB2S pada masa ini masih berada dalam fasa latihan dan ujian praktikal,” menurut kementerian itu.

MOT berkata kerajaan menanggung kos kursus, latihan, ujian pertama serta sehingga dua kali ujian ulangan di bawah MyLesen B2, dengan proses untuk memperoleh PDL lazimnya mengambil masa tiga hingga lima bulan bergantung kepada kehadiran, jadual latihan dan komitmen peserta.

Walaupun pembiayaan disediakan sepenuhnya oleh kerajaan, kementerian menegaskan aspek penilaian tetap perlu dipatuhi tanpa sebarang kelonggaran.

“Prinsip kita mudah, kerajaan membantu dari segi kemampuan kewangan tetapi kompetensi dan keselamatan tidak boleh dikompromi,” menurut MOT.

MOT memaklumkan kedua-dua inisiatif berkenaan bukan sekadar bantuan kewangan untuk memperoleh lesen tetapi juga bertujuan memastikan golongan muda dan B40 menerima latihan formal, memahami undang-undang jalan raya serta memiliki kompetensi asas sebelum menunggang di jalan raya. — Bernama

Jenayah korporat: Tiada pegawai SPRM dipanggil bantu siasatan

KUALA LUMPUR: Tiada pegawai Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) dikenal pasti terlibat atau dipanggil untuk membantu siasatan jenayah korporat menerusi Op Viking setakat ini, menurut Kementerian Dalam Negeri (KDN).

Kementerian itu memaklumkan perkara berkenaan berdasarkan latar belakang dan identiti saksi yang telah dipanggil untuk dirakam percakapan.

“Setakat 25 September lepas, 70 individu telah dipanggil untuk dirakam keterangan. Polis Diraja Malaysia (PDRM) turut menahan beberapa individu serta membekukan dan menyita pelbagai aset yang

dipercayai mempunyai kaitan dengan aktiviti yang sedang disiasat.

“Tindakan pembekuan dan penyitaan ini melibatkan lapan bidang hartanah, 11 kenderaan, 417 akaun Sistem Depositori Pusat (CDS), 70 akaun dagangan saham bernilai RM323.59 juta serta 404 akaun bank berjumlah RM85.62 juta,” menurut KDN dalam jawapan bertulis di portal Parlimen.

Kementerian itu menjawab soalan Datuk Dr Ahmad Marzuk Shaary (PN-Pengkalan Chepa) mengenai skop dan status siasatan PDRM terhadap dakwaan ‘mafia korporat’, termasuk pem-bekuan pegawai SPRM atau agensi penguatkuasaan lain serta dakwaan penyalahgu-

naan kuasa.

KDN memaklumkan siasatan Ops Viking masih diteruskan bagi melengkapkan keseluruhan kertas siasatan dan memberi jaminan bahawa PDRM komited melaksanakan siasatan mengikut peruntukan undang-undang yang berkuat kuasa.

“Melalui Ops Viking, Pasukan Siasatan Jenayah Pengubahan Wang Haram (AMLA), PDRM telah membuka satu kertas siasatan pada 14 Okt 2025 di bawah Seksyen 4(1) Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil daripada Aktiviti Haram 2001 (AMLA/FPUA) (Akta 613),” menurut kementerian itu. — Bernama

LANTIKAN: Fung (tiga kanan) sedang berbincang dengan Simon, sambil disaksikan Nenesly (tengah) dan pemimpin lain.

Simon dilantik setiausaha JKKK Perumahan Kalang

TENOM: Pengerusi Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK) Perumahan Kalang, Fung Pui Kiong, mengumumkan pelantikan ahli Kawasan Rukun Tetangga (KRT), Simon Motigal sebagai se-

tiausaha baharu.

Pelantikan itu berkuat kuasa serta-merta berikutan peletakan jawatan penyanggah terdahulu pada 22 Oktober lepas.

Pemimpin Pembangunan Masyarakat (PPM) Melalap,

Nenesly Justin hadir menyaksikan pengumuman pelantikan itu dalam mesyuarat badan itu baru-baru ini.

Difahamkan, JKKK Perumahan Kalang antara yang paling ramai penduduk daripada keseluruhan 83 JKKK

di kawasan Melalap.

Sementara itu, seorang pesara Guru Besar, Antuna Sungkim, berharap pelantikan baharu itu membolehkan JKKK berfungsi lebih aktif demi kemajuan kampung.

Pegawai kanan polis dipenjara tujuh tahun enam bulan

Turut diperintahkan membayar pampasan RM50,000 kepada bapa mangsa kerana menyebabkan kematian pelajar

IPOH: Seorang pegawai kanan polis dijatuhi hukuman penjara tujuh tahun enam bulan oleh Mahkamah Tinggi di sini semalam selepas mengaku bersalah terhadap pertuduhan pindaan menyebabkan kematian pelajar Muhammad Zaharif Affendi Muhd Zamrie, tiga tahun lepas.

Pengakuan DSP Mohd Nazri Abdul Razak, 47, direkodkan di hadapan Hakim Datuk Bhupindar Singh Gurcharan Singh Preet pada akhir kes pendakwaan dan beliau memerintahkan hukuman penjara bermula dari tarikh tangkap 15 Dis 2023.

Lelaki itu juga diperintahkan membayar pampasan RM50,000 kepada bapa mangsa Muhd Zamrie Zainal Abidin, 58, atau dihukum penjara setahun, jika gagal berbuat demikian.

Mohd Nazri didakwa

menyebabkan kematian Muhammad Zaharif, 17, berhampiran Sekolah Menengah Kebangsaan Jati di sini antara 11.55 pagi hingga 12.32 tengah hari 15 Dis 2023 dan pertuduhan dikemukakan mengikut Seksyen 304(b) Kanun Keseksaan yang memperuntukkan penjara maksimum 10 tahun atau denda atau kedua-duanya, jika sabit kesalahan.

Pendakwaan dikendalikan Timbalan Pendakwa Raya Afzainizam Abdul Aziz dibantu Nasrul Hadi Abdul Ghani dan Monisha Pandey manakala lelaki itu diwakili peguam Datuk M. Athimulan, Datuk Mior Faridalthrash Wahid serta Aiman Hakim Kamaruzzaman. Peguam Mirza Muhaimin Zaidi pula bertindak sebagai pemerhati untuk keluarga.

Athimulan dalam rayuannya memaklumkan anak guamnya berhasrat menyampaikan rasa dukacita,

kesal dan takziah kepada keluarga mangsa kerana sebagai seorang bapa, Mohd Nazri amat kesal dengan kehilangan tragis seorang anak muda akibat kemalangan jalan raya dan dirinya tidak berniat menyebabkan kecederaan atau kematian.

Beliau berkata Mohd Nazri tidak mempunyai rekod sabitan jenayah dan tidak pernah dikenakan tindakan tatatertib serta telah mendedikasikan diri untuk berkhidmat sebagai pegawai polis untuk negara sehingga ke pangkat DSP.

“Tertuduh menerima kesan apabila kehilangan kerja, reputasi, kedudukan dalam masyarakat dan juga ketenangan jiwa. Dia dengan rendah diri dan insaf bersedia menghadapi apa juga hukuman yang difikirkan wajar oleh mahkamah,” katanya.

Afzainizam berkata pihak pendakwaan memohon mahkamah menjatuhkan

“Tertuduh menerima kesan apabila kehilangan kerja, reputasi, kedudukan dalam masyarakat dan juga ketenangan jiwa. Dia dengan rendah diri dan insaf bersedia menghadapi apa juga hukuman yang difikirkan wajar oleh mahkamah.”

Datuk M. Athimulan
Peguam

hukuman berbentuk pengajaran, mengambil kira keseriusan kesalahan dan kepentingan awam serta perbuatan lelaki itu yang menyebabkan mangsa kehilangan nyawa.

Beliau berkata mengikut Seksyen 426 Kanun Tatacara Jenayah, pihak pendakwaan mencadangkan bayaran pampasan kepada keluarga mangsa sebanyak RM50,000.

Sementara itu, Muhd Zamrie ketika membaca pernyataan impak mangsa di mahkamah berkata kehilangan anaknya itu suatu tragedi yang amat menyedihkan dan meninggalkan kesan begitu mendalam terhadap diri dan seluruh keluarga.

Muhammad Zaharif Affendi, menurut lelaki itu masih muda dan mempunyai masa depan yang cerah dan pada usia 17 tahun, sepat-

utnya diberi peluang untuk meneruskan kehidupan serta mengejar cita-cita, membina kerjaya dan menikmati masa depan bersama-sama keluarga.

“Sebagai seorang bapa, tiada kesedihan lebih besar daripada kehilangan anak sendiri. Hingga hari ini, saya dan keluarga masih terus berusaha untuk menerima hakikat bahawa anak yang kami besarkan dengan penuh kasih sayang telah pergi buat selama-lamanya.

“Kehilangan ini bukan sahaja meragut nyawa anak saya, malah meragut sebahagian kebahagiaan dan harapan keluarga kami,” katanya.

Muhd Zamrie berharap kejadian itu menjadi perhatian sewajarnya supaya kehilangan nyawa seorang anak muda tidak dipandang ringan serta sebagai pengajaran kepada orang awam agar kejadian seperti itu

tidak berulang supaya tiada ibu bapa perlu melalui penderitaan dan kesedihan ditanggung mereka sekeluarga.

Sementara itu, Mirza Muhaimin ketika ditemui pemberita berkata buat masa ini pihaknya tidak bercadang mengemukakan rayuan di Mahkamah Rayuan dan menganggap kes selesai kerana Mohd Nazri telah mengaku bersalah.

Terdahulu, mahkamah memutuskan terdapat kes prima facie terhadap tertuduh bagi kesalahan di bawah Seksyen 304(b) Kanun Keseksaan yang boleh dihukum di bawah seksyen kerana Mohd Nazri telah mengaku bersalah.

Sebelum ini, Mohd Nazri didakwa mengikut Seksyen 302 Kanun Keseksaan yang memperuntukkan hukuman mati atau penjara maksimum 40 tahun dan sebatan tidak kurang 12 kali, jika sabit kesalahan. — Bernama

JKDM rampas bunga ganja, ketamin bernilai lebih RM1 juta di KLIA

SEPANG: Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) berjaya mematahkan dua cubaan menyeludup dadah jenis bunga ganja dan ketamin seberat 16.39 kilogram (kg) bernilai RM1.03 juta.

Pengarah Kastam KLIA Aspalila Ag. Tuah berkata kes pertama melibatkan rampasan tujuh bungkus kotak mengandungi 7.28 kg bunga ganja bernilai RM582,400 di Pusat Mel Antarabangsa Pos Malaysia, KLIA pada 12 Okt lepas dan dipercayai untuk dieksport ke sebuah negara Eropah.

“JKDM KLIA telah menemukan bungkus plastik lutsinar kedap udara yang disyaki mengandungi dadah jenis bunga ganja yang disorokkan di dalam kotak yang diikrar sebagai kasut dan barang permain-

an,” katanya pada sidang media di sini semalam.

Bagi kes kedua pula, beliau berkata sepasukan anggota Bahagian Penguatkuasaan merampas satu bungkus kotak mengandungi sembilan bungkus aluminium berisi dadah jenis ketamin seberat 9.114 kg bernilai RM455,700 di sebuah terminal kargo Zon Perdagangan Bebas KLIA pada 9 Okt lepas.

“Dadah cuba dibawa masuk menggunakan perkhidmatan kargo dan disembunyikan di dalam bungkus aluminium serta kotak yang diikrar sebagai sepina paip dan kotak peralatan bagi mengelak dikesan oleh pihak berkuasa,” katanya sambil menambah bungkus dari sebuah negara Eropah itu dipercayai hendak dihantar ke Kuala Lumpur.

Beliau berkata dalam kedua-dua kes yang disiasat di bawah Seksyen

39B(1)(a) Akta Dadah Berbahaya 1952 tersebut, penghantaran dilakukan menggunakan alamat penerima dan penghangtar yang tidak lengkap serta palsu.

Dalam perkembangan lain, Aspalila berkata pihaknya menyita dua buah kereta model Mini Cooper S dianggarkan bernilai RM180,000 dengan anggaran cukai serta duti sebanyak RM154,620 di dua lokasi berbeza sekitar Sepang pada 14 Sept lepas.

Beliau berkata kedua-dua kenderaan itu diseludup masuk ke dalam negara tanpa permit import yang sah dan menggunakan nombor pendaftaran palsu bagi mengelak dikesan pihak berkuasa.

“Pemilik kenderaan sedang dikesan dan kes disiasat mengikut Seksyen 135(1)(d) Akta Kastam 1967,” katanya. — Bernama

TERBONGKAR: Mohd Nasaruddin (dua kiri) menunjukkan gambar wang tunai hampir RM3 juta yang dirampas susulan penahanan sepasang suami isteri warga Malaysia ketika melalui pemeriksaan di Kompleks Kastam, Imigresen dan Kuarantin BSI, Johor Bahru pada sidang media di AKPS BSI, semalam. — Gambar Bernama

AKPS menahan suami isteri bawa wang tunai hampir RM3 juta ke Singapura

JOHORBAHRU: Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan Malaysia (AKPS) menahan sepasang suami isteri warga Malaysia selepas disyaki cuba membawa keluar wang tunai berjumlah hampir RM3 juta ke Singapura tanpa pengisytiharan di Kompleks Kastam, Imigresen dan Kuarantin Bangunan Sultan Iskandar (BSI) di sini, kelmarin.

Timbalan Ketua Pengarah (Operasi) AKPS Datuk Mohd Nasaruddin M. Nasir berkata, pasangan berusia 41 dan 42 tahun itu ditahan kira-kira 11.40 pagi ketika melalui zon pemeriksaan kenderaan menghala ke Woodlands dengan menaiki sebuah kenderaan jenis Toyota Alphard berwarna putih.

Beliau berkata pemeriksaan oleh tiga pegawai AKPS men-

emukan wang tunai berjumlah RM1,971,697 dan SGD300,000 (kira-kira RM955,300) yang disimpan di dalam tiga kotak, satu beg kertas dan satu beg galas hitam di ruang penumpang belakang kenderaan berkenaan.

“Pemeriksaan lanjut dilakukan selepas pemandu kenderaan menunjukkan kelakuan mencurigakan ketika disoal dan diarahkan membuka ruang penyimpanan barang serta tempat duduk penumpang untuk diperiksa,” katanya pada sidang media di pejabat AKPS BSI di sini semalam.

Mohd Nasaruddin berkata pasangan ahli perniagaan itu berasal dari Johor dipercayai dalam perjalanan ke Singapura untuk melancong.

Bagaimanapun, beliau berkata tujuan sebenar wang tunai dalam jumlah besar itu dibawa ke re-

publik berkenaan serta alasan kegagalan membuat pengisytiharan masih dalam siasatan.

Mohd Nasaruddin berkata kedua-dua individu turut dibawa ke mahkamah pagi semalam bagi permohonan reman.

“Kenderaan terbabit juga telah disita sebelum diserahkan kepada Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) untuk tindakan lanjut,” katanya.

Beliau berkata individu yang membawa masuk atau keluar wang tunai melebihi atau bersamaan USD10,000 (kira-kira RM40,800) merentasi sempadan negara perlu membuat pengisytiharan kepada JKDM.

“AKPS komited memperketat kawalan di semua pintu masuk negara bagi membanteras pelanggaran undang-undang yang boleh menjejaskan hasil negara,” katanya. — Bernama

DIPATAHKAN: Pengarah Kastam Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur Aspalila Ag Tuah (dua, kanan) menunjukkan rampasan dadah jenis bunga ganja pada sidang media di Kompleks Kastam Kargo semalam. — Gambar Bernama

Kedudukan Mohd Shuhaily dirujuk kepada AGC sebelum dipersembahkan kepada Agong

SHAH ALAM: Kedudukan Ketua Pengarah Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan (AKPS) Datuk Seri Mohd Shuhaily Mohd Zain sedang diteliti dan dirujuk kepada Jabatan Peguam Negara (AGC) sebelum keputusan dipersembahkan kepada Yang di-Pertuan Agong.

Ketua Polis Negara Tan Sri Mohd Khalid Ismail berkata perkara itu turut dibangkitkan kepada Suruhanjaya Pasukan Polis sebelum dipersembahkan kepada Yang di-Pertuan Agong untuk mendapatkan perkenan bagi tindakan selanjutnya.

“Penugasan beliau di AKPS adalah untuk tempoh dua tahun (dan) ia seperti kontrak yang memerlukan perkenan Yang di-Pertuan Agong,” katanya kepada pemberita selepas Persidangan Nasional Reformasi Kerenah Birokrasi 2026 di sini semalam.

Hadir sama Ketua Setiausaha Negara Tan Sri Shamsul Azri Abu Bakar.

Mohd Khalid berkata Polis Diraja Malaysia (PDRM) akan bertanggungjawab terhadap Mohd Shuhaily kerana beliau ialah pegawai polis yang dipinjamkan untuk berkhidmat di AKPS.

Setakat ini, Mohd Shuhaily masih berkhidmat di AKPS.

Sementara itu, Kementerian Dalam Negeri (KDN) menerusi kenyataan memaklumkan urusan perkhidmatan Mohd Shuhaily masih dalam proses untuk dimuktamadkan bagi memastikan ia dilaksanakan secara teratur mengikut peraturan dan tatacara yang berkuat kuasa.

Kementerian itu juga menegaskan bahawa kesinambungan operasi dan kelancaran pelaksanaan tugas AKPS menjadi antara keutamaan dalam menguruskan hal ehwal perkhidmatan pegawainya.

KDN memaklumkan AKPS yang baru memasuki tahun kedua penubuhannya memainkan peranan penting dalam memperkukuh pengurusan kawalan dan perlindungan sempadan negara.

“Kementerian akan terus memberikan keutamaan kepada aspek keselamatan sempadan, kelancaran urusan, perlindungan hasil negara serta integriti dan disiplin.

“Keutamaan KDN adalah untuk memastikan AKPS terus berupaya melaksanakan peranannya secara optimum demi menjamin keselamatan serta kedaulatan negara,” menurut kenyataan itu.

Pada 21 Okt, Mohd Shuhaily mengaku tidak bersalah di Mahkamah Majistret Sepang atas dua pertuduhan menyebabkan kecederaan ke atas dua anggota polis di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) pada 28 September. — Bernama

KUALA LUMPUR: Seorang pramugara yang sebelum ini didakwa di Mahkamah Majistret atas pertuduhan memandu di bawah pengaruh alkohol, dihadapkan semula ke mahkamah semalam atas tuduhan membunuh penyelia syarikat penyelenggaraan.

Mohd Iman Nafiz Fong Mohd Sabirin, 26, menganggu faham selepas pertuduhan ke atasnya dibacakan di hadapan Majistret M.S Arunjothy.

Tiada sebarang pengakuan direkodkan kerana kes bunuh berada di bawah bidang kuasa Mahkamah Tinggi.

Lelaki itu didakwa membunuh Faris Irfan Fazli, 29, di Lebuhraya Sultan Iskandar menghala ke Jalan Parlimen di sini pada 4.09 pagi, 24 Oktober lepas, mengikut Seksyen 302

Kanun Keseksaan yang memperuntukkan hukuman mati atau penjara tidak kurang 30 tahun dan tidak lebih 40 tahun serta minimum 12 sebatan, jika sabit kesalahan.

Tiada jaminan dibenarkan dan mahkamah menetapkan 30 November ini untuk sebutan semula kes.

Pendakwaan dikendalikan Timbalan Pendakwa Raya Mohamad Fadhly Mohd Zamry manakala tertuduh diwakili peguam Mohd Anih Rafih.

Pada Isnin lepas, Mohd Iman Nafiz mengaku tidak bersalah atas dua pertuduhan memandu di bawah pengaruh alkohol sehingga menyebabkan kematian Faris Irfan dan mencederakan seorang lagi pekerja di tempat dan masa sama. — Bernama

Bekas eksekutif kanan GLC didakwa guna dokumen palsu tuntutan RM15,288

SHAH ALAM: Seorang bekas eksekutif kanan syarikat berkaitan kerajaan (GLC) mengaku tidak bersalah di Mahkamah Sesyen di sini semalam atas sembilan pertuduhan menggunakan dokumen palsu bagi mendapatkan wang pendahuluan diri dan tuntutan berjumlah RM15,288, antara 2022 hingga 2023.

Mohd Nizam Ibrahim, 50, didakwa dengan curang menggunakan dokumen sebut harga, bayaran tunai dan resit bayaran tunai sebuah syarikat sebagai tullen walaupun mempunyai sebab untuk mempercayai dokumen berkenaan adalah palsu.

Dokumen itu dikemukakan kepada sebuah organisasi penyelidikan industri dan teknologi bagi mendapatkan wang pendahuluan diri dan wang tuntutan berkenaan. — Bernama

Ronaldo disenaraikan dalam skuad Portugal untuk aksi Liga Negara-Negara

LISBON: Cristiano Ronaldo berada dalam skuad awal Portugal bagi perlawanan Liga Negara-Negara bulan depan, sekali gus membuka peluang untuk kembali ke peringkat antarabangsa selepas persepelihan faham beliau dengan jurulatih Jorge Jesus, kata sumber persekutuan kepada AFP pada Selasa.

Pemain berusia 41 tahun itu secara mengejut telah meninggalkan kem Portugal pada 30 September sewaktu perlawanan kelayakan pembukaan bagi Liga Negara-Negara, sebelum menuduh Jesus memungkirinya janjinya mengenai pemberian masa permainan kepadanya.

Seorang jurucakap persekutuan bola sepak Portugal (FPF) mengesahkan laporan bahawa Ronaldo berpeluang untuk kembali ke dalam skuad menjelang perlawanan di tempat sendiri menentang Denmark dan di Wales pada 14 dan 17 November.

Jesus akan mengumumkan skuad akhirnya pada 6 November, tambah jurucakap itu.

FPF minggu lepas mengumumkan bahawa ia telah mengenakan penggantungan selama 30 hari ke atas Ronaldo kerana tindakan keluar secara tiba-tiba itu. Penggantungan tersebut berkuat kuasa dari tarikh asal, yang bermaksud beliau bebas untuk kembali menjelang akhir minggu ini.

Ronaldo memohon maaf

kepada para penyokong pada awal Oktober, sambil menambah beliau akan menerima sebarang hukuman yang dikenakan.

Dalam satu hantaran di media sosial sejour selepas meninggalkan rakan sepasukannya, beliau menuduh Jesus berjanji untuk memberikannya masa permainan menentang Norway sebelum gagal menepatinya tetapi menegaskan beliau tidak bersara daripada tugas antarabangsa.

Beliau berkata satu lagi titik perselisihan antara beliau dan jurulatih itu adalah Jesus tidak menyebut beberapa perkara yang telah mereka persejutui semasa sidang akhbar sebelum perlawanan dengan Denmark.

Juara bertahan Portugal memenangi kesemua empat perlawanan Liga Negara-Negara mereka, tiga daripadanya tanpa Ronaldo, dan layak ke suku akhir dengan baki dua perlawanan.

Pemenang Ballon d'Or sebanyak lima kali itu merupakan penjaring gol terbanyak sepanjang zaman dan pemegang rekod penampilan terbanyak dalam bola sepak antarabangsa lelaki.

Ronaldo, yang membuat kemunculan sulung untuk Portugal pada tahun 2003 pada usia 18 tahun, telah menyatakan bahawa ini "mungkin" tahun terakhirnya dalam arena bola sepak. — AFP

Alcaraz, Zverev bermula langkah kanan

Bintang tenis Sepanyol itu menang straight set ke atas Khachanov, Zverev atasi Landaluce

VIENNA: Carlos Alcaraz meraih kemenangan dalam perlawanan pembukaannya di Terbuka Vienna pada Selasa menerusi keputusan straight set ke atas Karen Khachanov, manakala Alexander Zverev terselamat daripada empat mata perlawanan untuk menewaskan Martin Landaluce dalam satu pertarungan maraton.

Pemain nombor tiga dunia, Alcaraz, menewaskan bekas pemain nombor lapan dunia dari Rusia itu dengan keputusan 6-4, 7-6 (7/5) dalam pertemuan pusingan pertama mereka.

Juara kejohanan Grand Slam sebanyak tujuh kali itu memutuskan untuk menambah kejohanan peringkat 500 di ibu negara Austria itu ke dalam jadualnya secara mendadak, selepas tidak bertanding dalam kejohanan tersebut sejak tahun 2021.

Berehat dari pertengahan April hingga akhir Ogos akibat kecederaan pergelangan tangan, Alcaraz mencatatkan keputusan yang tidak menentu sejak kembalinya beliau, termasuk tersingkir di pusingan ketiga Master Shanghai dalam kejohanan terakhirnya pada awal Oktober.

"Saya benar-benar menikmatinya, walaupun saya harus berlari, bertarung, dan banyak berpeluh. Kami berdua mempamerkan pukulan yang hebat, mata yang hebat. Saya boleh katakan ia adalah perlawanan yang sangat menarik untuk ditonton dan saya amat gembira dengannya," kata Alcaraz.

Alcaraz berjuang bersungguh-sungguh menentang pemain bertenaga berusia 30 tahun itu, apabila bangkit daripada ketinggalan satu 'break' untuk memenangi set pertama.

Dalam set kedua yang berlangsung sengit, Alcaraz unggul dalam saingan 'tie-break' yang ketat menerusi pukulan 'drop shot' yang cukup

TANGKAS: Aksi Alcaraz membalas pukulan kepada Khachanov pada pertembungan tenis perseorangan lelaki di Terbuka Vienna di Austria. — Gambar AFP

TENANG: Babak aksi pertembungan di antara Zverev dan Landaluce di Terbuka Vienna, Austria. — Gambar AFP

sempurna bagi mengesahkan kemenangan perlawanan.

Pemain berusia 23 tahun itu seterusnya bakal berdepan pemain Georgia, Nikoloz Basilashvili, atau pemain tempatan, Jurij Rodionov, di pusingan 16 terakhir.

Zverev mengekalkan peluangnya untuk mengesahkan kedudukan nombor satu dunia sebelum akhir tahun menerusi kemenangan 7-5, 3-6, 7-6 (13/11) ke atas Landaluce.

"(Saya telah didorong) sehingga ke batas keupayaan sebenar," kata Zverev. "Puan-

jian harus diberikan kepada (Landaluce), beliau mempamerkan perlawanan yang luar biasa."

Zverev berpeluang mengakhiri musim di kedudukan teratas senarai ranking, dan sekiranya beliau memenangi pertemuan seterusnya menentang sama ada Tallon Griekspoor atau Brandon Nakashima serta melangkah ke suku akhir di Vienna, beliau bakal mengambil alih kedudukan tersebut daripada pemain Itali yang cedera, Jan-nik Sinner, dalam kemas kini ranking pada Isnin depan.

Zverev mengesahkan 'break' kedua yang penting keatas pukulan servis pemain Sepanyol berusia 20 tahun itu pada permainan ke-12 untuk menamatkan set pembukaan 7-5.

Namun Landaluce membalas dengan mengambil alih kelebihan awal dalam

set kedua dan menyelesaikan servisnya untuk memaksa perlawanan ditentukan di set penentuan.

Set yang seimbang berlanjutan sehingga 6-5 mendahului Zverev, dan pemain berusia 29 tahun itu berjaya memperoleh dua mata perlawanan menerusi servis Landaluce, namun pemain muda Sepanyol itu kekal bertahan untuk membawa perlawanan ke saingan 'tie-break'.

Zverev bertahan melintasi fasa 'tie-break' yang tidak menentu, menyelamatkan empat mata perlawanan untuk Landaluce sebelum mengesahkan kemenangan buat dirinya pada percubaan kali kelima apabila pemain nombor 67 dunia itu memukul pukulan 'forehand' terkeluar, sekaligus menamatkan pertarungan yang berlangsung selama tiga jam lima minit. — AFP

Isak temui semula sentuhan jaringannya: Iraola

LONDON: Pengurus Liverpool, Andoni Iraola, berkata pada Selasa bahawa penyerang Alexander Isak "merasakan kepercayaan daripada semua orang" selepas menemui semula prestasi menjaringkan gol untuk kelab itu pada musim ini.

Pemain antarabangsa Sweden itu telah menjaringkan enam gol dalam tujuh perlawanan Liga Perdana, termasuk tiga gol dalam tiga perlawanan terakhirnya.

Selepas kempen sulung yang bergelora dan dibelenggu kecederaan berikutan perpindahannya yang penuh kontroversi dari Newcastle, pemain berusia 27 tahun itu akhirnya mula membalas nilai yuran £125 juta (\$166 juta) beliau.

"Saya fikir Alex mempunyai satu kelebihan, iaitu dia merasakan kepercayaan daripada semua orang," kata Iraola. "Semua orang percaya bahawa jika kami meletakkannya di kedudukan

ISAK

yang baik, dia akan menjaringkan gol."

"Tetapi ia bukan sekadar, saya selalu memberitahu Alex, anda melakukan tugas anda dan saya akan menjaringkan gol -- anda perlu membantu kami supaya kami dapat memberikan anda peluang."

"Anda perlu memberi sesuatu kepada kami supaya kami dapat membalasnya dan saya fikir dia memahami

keperluan itu, hubungan itu, dan berharap kami dapat meneruskan tahap yang sama.

Iraola bercakap kepada pemberita pada malam menjelang perlawanan pusingan keempat Piala Liga pasukan-nya menentang Chelsea di Anfield.

Bekas pengurus Bournemouth itu, yang memburu kemenangan kelima berturut-turut dalam semua kejayaan pertandingan, ditanya sama ada beliau merasakan sebarang tekanan untuk menghadiahkan trofi pada musim pertamanya di Anfield.

"Setiap pertandingan adalah satu peluang, terutamanya apabila anda adalah jurulatih Liverpool. Anda perlu menganggapnya begitu," katanya.

"Saya amat ingin menang esok dan mempunyai peluang untuk pergi lebih jauh dalam kejayaan pertandingan ini, tetapi saya tahu bahawa kami

perlu bermain dengan baik dan menewaskan pasukan yang sangat bagus."

Pengendali dari Sepanyol itu berkata beliau perlu "mendapatkan hak untuk disayangi" di Liverpool selepas menggantikan Arne Slot, yang dipecat selepas dua musim mengemudi pasukan.

"Anda hanya mendapatkannya dengan persembahan yang baik, dengan kemenangan," kata Iraola.

"Dan ini akan mengambil masa. Tetapi saya gembira kerana saya merasai pada hari yang lalu (kemenangan 2-0 menentang Brighton pada hari Ahad) bahawa para penyokong banyak membantu kami."

Iraola berkata beliau optimis bahawa pemain antarabangsa Jerman, Florian Wirtz, mampu terlibat menentang Chelsea tetapi Victor Munoz dan Dominik Szoboszlai kurang berkemungkinan untuk tampil. — AFP

Fleetwood kejutkan Arsenal dalam aksi Piala Liga

FLEETWOOD: Arsenal mengalami salah satu kekalahan paling memalukan dalam sejarah mereka apabila juara Liga Perdana itu dikejutkan oleh pasukan kerdil divisyen empat, Fleetwood dalam sekapan penalti penentuan Piala Liga pada Selasa.

Skuad bimbingan Mikel Arteta tersingkir 3-5 menerusi penalti dalam kejutan pusingan keempat yang luar biasa selepas keputusan terikat 1-1 dalam masa sebenar.

Penalti pemain Arsenal, Bruno Guimaraes diselamatkan oleh Jay Lynch dan Conor Haughey menjaringkan gol kemenangan Fleetwood.

Gol separuh masa pertama Aaron Loupalo-Bi meletakkan Fleetwood di hadapan sebelum Viktor Gyok-eres menyamakan kedudukan selepas rehat.

Bintang muda Arsenal berusia 16 tahun, Max Dowman diarah keluar padang kerana kelakuan ganas pada minit-minit akhir perlawanan. — AFP

Arteta menerima padah kerana memberi keutamaan kepada kunjungan Liga Perdana Inggeris ke Liverpool hujung minggu ini apabila keputusannya untuk melakukan sembilan pertukaran memakan diri dengan teruk.

Arsenal duduk di puncak liga berkongsi mata dengan pendahulu Liga Perdana, Manchester City selepas kemenangan 2-0 ke atas Everton pada hari Sabtu.

Tetapi mereka tidak dapat menambah 11 kemenangan daripada 13 perlawanan terdahulu mereka, Arsenal pulang ke utara London dengan muka tebal selepas antara kekalahan yang paling gelap dalam sejarah gemilang kelab itu.

Pasukan Arsenal bimbingan Arsene Wenger mengalami kekalahan mengejut Piala Liga menentang kelab divisyen empat, Bradford menerusi penalti pada 2012.

Skuad bimbingan Arteta telah ditewaskan oleh kelab divisyen dua, South-

ampton dalam Piala FA pada musim lalu dan juga tewas kepada Nottingham Forest, yang ketika itu berada di Championship, dalam pertandingan yang sama pada 2022.

Penyokong veteran akan mengingat kekalahan perlawanan akhir Piala Liga 1969 Arsenal menentang kelab divisyen tiga, Swindon dan ketersingkiran Piala FA 1992 mereka di tangan kelab divisyen empat, Wrexham.

Tetapi kekalahan yang menyakitkan itu pun tidak boleh dibandingkan dengan keputusan luar biasa ini.

Bos Fleetwood, Matt Lawlor menitiskan air mata kegembiraan ketika para peminat yang seakan-akan tidak percaya membantiri padang untuk merayakan kemenangan menakjubkan kelab mereka.

Berada di tempat ke-18 dalam Liga Dua, Fleetwood telah tewas dalam dua perlawanan liga sebelum ini. — AFP

GEGAR PAPAN JARING: Ronald Holland II dari pasukan Detroit Pistons menjaringkan skor dengan aksi dunk pada perlawanan bola keranjang NBA menentang pasukan New York Knicks di Madison Square Garden di New York City. — Gambar AFP

Piala Jerman: Dortmund tangani asakan Bremen

BERLIN: Marcel Sabitzer menjaringkan gol pada saat-saat akhir masa kecederaan ketika Borussia Dortmund menepis tentangan Werder Bremen 3-2 dalam pusingan kedua Piala Jerman pada Selasa.

Dengan tuan rumah mendahului dua gol menerusi jaringan Serhou Guirassy dan Carney Chukwuemeka, bekas penyerang Dortmund Niclas Fuellkrug masuk dari bangku simpanan dan menjaringkan dua gol dalam tempoh empat minit untuk menyamakan kedudukan.

Semasa perlawanan meng-hala ke masa tambahan, bekas pemain tengah Bayern Munich dan Manchester United Sabitzer melencongkan sepakan percuma yang menarik ke penjuru atas

sebelah kiri untuk membawa Dortmund mara ke pusingan seterusnya.

"Saya sangat gembira ia menerjah jaring. Kaki kanan saya sentiasa agak baik. Ia bagus untuk pasukan, tetapi juga bagus untuk saya," kata Sabitzer kepada Sky Germany.

Berada dalam tempoh pinjaman sepanjang musim daripada West Ham, Fuellkrug kini telah menjaringkan gol dalam tujuh perlawanan terakhirnya bersama Bremen dan mengumpulkan 11 gol dalam sembilan perlawanan musim ini, selepas hanya menjaringkan tiga gol dalam tempoh 18 bulan di stadium London itu.

Awal hari Selasa, Christoph Baumgartner menjaringkan dua gol dalam 12 minit tera-

khir untuk menyelamatkan RB Leipzig yang beraksi dengan 10 pemain dalam kemenangan 2-1 di kediaman kelab divisyen tiga Rot-Weiss Essen.

Pemain Essen Lucas Brumme meletakkan tuan rumah di hadapan selepas sembilan minit dan tugas Leipzig menjadi semakin sukar sejurus sebelum separuh masa apabila Nicolas Seiwald dilayangkan kad kuning kedua.

Leipzig, yang memenangi pertandingan itu berturut-turut pada 2022 dan 2023, berada di ambang penyingkiran awal sehinggalah Baumgartner menjaringkan dua gol dalam tempoh lima minit.

Pada malam sebelum perlawanan, penyokong Essen telah menyimenkan laluan masuk penyokong pelawat, menyak-

sikan pihak berkuasa bandar berlumba dengan masa untuk membersihkan laluan masuk itu sebelum sepak mula.

Robin Koch, Jonathan Burkardt dan Younes Ebnoutalib menjaringkan gol ketika Eintracht Frankfurt selesai mencatat kemenangan 3-1 di kediaman pemenang tiga kali Hamburg.

Bintang muda Jerman Said El Mala menjaringkan dua gol ketika tuan rumah Cologne menyingkirkan Union Berlin 5-0.

Di tempat lain, kelab Bundesliga Mainz dan Elversberg turut kecundang, masing-masing tewas kepada Bochum dan Darmstadt, manakala Augsburg dan Borussia Moenchengladbach menang untuk melangkah ke pusingan 16 terakhir. — AFP

PEDABRO menggesa adat tradisi peribumi dipelihara, dihormati

Adat resam warisan nenek moyang mempunyai keunikan tersendiri

KENINGAU: Persatuan Kebajikan Pedalaman Bersatu Sabah (PEDABRO) menggesa amalan tradisi dan adat masyarakat peribumi Sabah terus dipelihara serta dihormati sebagai warisan yang membentuk identiti komuniti.

Pengerusi PEDABRO, Asman Rafie Hassan, berkata adat resam warisan nenek moyang mempunyai keunikan tersendiri serta nilai sejarah yang penting dalam membentuk jati diri masyarakat pribumi Sabah.

“Adat yang diamalkan secara berterusan dalam tempoh yang lama juga boleh diiktiraf sebagai sumber undang-undang, tertakluk

kepada syarat dan prinsip perundangan yang berkenaan.

“Antara perkara yang perlu dipertimbangkan ialah tempoh amalan adat, kesinambungan pelaksanaannya, kepastian dan konsistensi, kemunasabahan serta kesesuaiannya dengan undang-undang bertulis.

“Adat yang diamalkan secara turun-temurun selama lebih 50 tahun boleh menjadi bukti kukuh tentang kewujudan dan penerimaannya dalam komuniti, namun pengiktirafannya tetap bergantung kepada pemenuhan syarat undang-undang yang berkaitan,” katanya.

Asman berkata, adat juga perlu munasabah, tidak

ASMAN

bercanggah dengan prinsip keadilan dan kepentingan awam serta tidak berten-

tangan dengan undang-undang bertulis yang berkuat kuasa.

Sehubungan itu, beliau menegaskan setiap perkara berkaitan adat masyarakat pribumi wajar diteliti melalui dialog yang melibatkan pengamal adat, pakar adat dan pihak berkaitan sebelum sebarang keputusan dibuat atau maklumat disebarluaskan kepada umum.

“Pendekatan ini penting bagi mengelakkan salah faham serta memastikan isu berkaitan adat ditangani secara profesional, dengan penelitian mendalam dan sikap saling menghormati.

“Adat resam bukan sekadar amalan turun-temurun,

malah menjadi khazanah warisan yang kaya dengan nilai positif dan sejarah tersendiri.

“Adat resam perlu dipelihara supaya dapat diwariskan kepada generasi seterusnya seiring dengan arus kemodenan. Jika dijaga dengan baik, adat juga mampu menjadi platform yang menyatupadukan masyarakat,” katanya.

Asman berkata, penghormatan terhadap adat yang memenuhi syarat pengiktirafan undang-undang turut mencerminkan penghargaan terhadap identiti komuniti, selain memastikan warisan berkenaan terus relevan dan dipelihara secara bermaruah.

TERJEJAS: Limpahan air Sungai Kisaging di Kampung Sandapak Bingkor menyebabkan sawah penduduk ditenggelami air berlumpur.

Air Sungai Kisaging melimpah ke sawah padi Kg Sandapak

KENINGAU: Sawah padi di Kampung Sandapak Bingkor di sini, kembali digenangi air berlumpur berikutan limpahan air Sungai Kisaging, setiap kali hujan lebat kebelakangan ini.

Keadaan itu membelenggu pesawah kerana padi baru ditanam ditenggelami lumpur.

Kejadian berpunca daripada limpahan air sungai yang semakin cetek akibat mendapan lumpur tebal.

Ia menyebabkan aliran sungai yang sering dilanda banjir membawa lumpur, sekali gus mengumpul mendapan di dasar sungai.

Dua tahun lalu, kerja-kerja pembersihan dilakukan dengan mengorek dan meluruskan Sungai Kisaging. Namun, ia hanya memulihkan keadaan seketika.

Selepas itu, air kembali melimpah berikutan banjir berulang yang membawa lumpur.

Penduduk, Geofred Daigo, ketika dihubungi berkata, penyelesaian tuntas perlu dilaksanakan segera.

“Kalau boleh sungai dikorek lebih dalam, kemudian melebarkannya serta meninggikan tebing di kawasan limpahan. Itu penyelesaiannya,” katanya.

Beliau berharap pihak berwajib dapat turun padang dan mempertimbangkan cadangan tersebut sebagai penyelesaian jangka panjang bagi mengatasi limpahan ke kawasan sawah.

“Kita memohon perhatian pihak berwajib agar isu yang membelenggu petani ini dapat ditangani demi kebaikan bersama,” katanya.

SUMBANGAN: Jamidol merakamkan gambar bersama semasa menyerahkan kabinet dapur hasil kerja pelatih kepada Tadika KEMAS Kampung Liau Darat.

GIATMARA Keningau sumbang kabinet dapur kepada Tadika KEMAS

Oleh Vivi Olviana Najurus

KENINGAU: GIATMARA Keningau meneruskan komitmen menyantuni komuniti menerusi penyerahan kabinet dapur hasil kerja pelatih kepada Tadika KEMAS Kampung Liau Darat, di sini, Selasa lalu.

Penyerahan sumbangan itu disempurnakan Pengurus Malaysia pada 2023 yang memansuhkan hukuman mati mandatori bagi menunjukkan betapa pentingnya budi bicara hakim dalam memastikan keadilan, iaitu melalui reformasi itu, hakim diberi ruang untuk mempertimbangkan keadaan setiap kes secara individu dan tidak lagi terikat dengan hukuman mati yang diwajibkan oleh undang-undang.

Jamidol berkata, apa yang menarik, kabinet dapur berkenaan dihasilkan sendiri oleh pelatih GIATMARA

Keningau sebagai platform untuk mengaplikasikan kemahiran yang dipelajari, selain menyumbang kepada keperluan komuniti setempat.

“Inisiatif menerusi program Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) itu mencerminkan usaha GIATMARA

Keningau menggabungkan latihan kemahiran dengan tanggungjawab sosial.

“Program berkenaan juga memberi peluang kepada pelatih memupuk nilai kerjasama, keprihatinan dan semangat kesukarelawanan melalui penghasilan produk yang bermanfaat kepada

masyarakat.

“Sumbangan ini diharap dapat dimanfaatkan oleh pihak Tadika KEMAS Kampung Liau Darat, sekali gus mengeratkan hubungan antara GIATMARA Keningau dengan komuniti setempat,” katanya.

Badan kehakiman akan keluar garis panduan penggunaan AI dalam prosiding mahkamah

KUALA LUMPUR: Badan Kehakiman Malaysia akan mengeluarkan arahan amalan baharu berkaitan penggunaan kecerdasan buatan (AI) oleh peguam dan pegawai mahkamah dalam prosiding undang-undang dalam tempoh beberapa minggu lagi, kata Ketua Hakim Negara Tun Wan Ahmad Farid Wan Salleh.

Beliau berkata langkah itu diambil berikutan kebimbangan terhadap kebolehpercayaan hujahan undang-undang yang dijana teknologi berkenaan yang mungkin kelihatan meyakinkan walaupun mengandungi maklumat tidak tepat.

“Pada masa ini, AI berupaya menghasilkan hujahan undang-undang yang kelihatan tersusun dan meyakinkan namun sebenarnya mengandungi fakta salah. Sehubungan dengan itu, pihak badan kehakiman akan mengeluarkan arahan amalan berkaitan penggunaan AI dalam prosiding undang-undang,” katanya ketika menyampaikan ucapan pada Persidangan Antarabangsa Undang-Undang Malaysia 2026 di sini semalam.

Wan Ahmad Farid berkata meskipun teknologi dapat membantu mempercepat urusan pentadbiran keadilan, ia tidak seharusnya mengabaikan pertimbangan manusia, khususnya dalam keadaan yang memerlukan mahkamah membuat keputusan berdasarkan budi bicara

kehakiman.

Beliau memberikan contoh reformasi undang-undang Malaysia pada 2023 yang memansuhkan hukuman mati mandatori bagi menunjukkan betapa pentingnya budi bicara hakim dalam memastikan keadilan, iaitu melalui reformasi itu, hakim diberi ruang untuk mempertimbangkan keadaan setiap kes secara individu dan tidak lagi terikat dengan hukuman mati yang diwajibkan oleh undang-undang.

Wan Ahmad Farid berkata teknologi juga tidak berupaya menggantikan pertimbangan manusia dalam proses mengedarkan keadilan terutamanya apabila mahkamah perlu memastikan hak individu yang dituduh dilindungi tanpa mengabaikan kepentingan mangsa.

“Tiada program komputer yang mampu memahami penderitaan dialami mangsa dengan memberikan keadilan sewajarnya, mahupun mempertimbangkan hukuman terhadap tertuduh dengan penuh belas ihsan,” katanya.

Beliau turut mengingatkan hakim dan pengamal undang-undang supaya sentiasa menjunjung integriti intelektual, terutamanya ketika teknologi semakin mengubah landskap profesion perundangan.

Wan Ahmad Farid berkata bagi golongan hakim, mereka perlu memastikan setiap penghakiman dibuat berdasarkan penelitian sewajarnya terhadap fakta dan undang-

undang termasuk menjawab hujah-hujah yang bercanggah dengan keputusan mereka.

Pihak peguampula, katanya, perlu memastikan setiap rujukan kepada autoriti undang-undang dibuat dengan tepat serta memberikan nasihat yang telus kepada anak guam terutama apabila kedudukan undang-undang masih belum dapat dipastikan.

Wan Ahmad Farid berkata hakim juga perlu memutuskan sesuatu kes berlandaskan undang-undang dan bukti yang dikemukakan tanpa tunduk kepada tekanan awam mahupun campur tangan pihak luar.

Ketika ditemui pemberita, beliau berkata arahan amalan baharu itu akan terpakai kepada pengamal undang-undang dan pegawai mahkamah manakala hakim telah memiliki garis panduan tersendiri yang mengawal penggunaan AI.

“Kita tidak akan menghalang penggunaan AI, malah menggalakkannya namun perlu ada garis panduan yang mesti dipatuhi. Teknologi ini mampu mempercepat prosiding mahkamah serta membantu hakim dan peguam menjimatkan masa, asalkan digunakan secara bertanggungjawab,” katanya.

Bagaimanapun, beliau mengingatkan keberagantungan berlebihan terhadap AI boleh menjejaskan kepercayaan manusia untuk berfikir secara rasional dan kritis. — Bernama

SOPIA lantik Timbalan Pengerusi agensi baharu MAFFI

KOTA KINABALU: Sabah Oil Palm Industry Authority (SOPIA) melantik Datuk Madiyem Layapan sebagai Timbalan Pengerusi sebuah agensi baharu di bawah Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan Sabah (MAFFI).

Menteri Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan Datuk Jamawi Jaafar menyerahkan watak pelantikan kepada Madiyem dalam satu acara ringkas di sini, kelmarin.

Madiyem, 66, mempunyai pengalaman luas dalam perkhidmatan awam dan pernah bertugas di beberapa kementerian serta memegang jawatan Setiausaha Tetap serta Pegawai Daerah.

Beliau juga pernah berkhidmat sebagai Ketua Pegawai Eksekutif Invest Sabah Berhad

WATIKAH: Jamawi (dua kiri) menyampaikan watak pelantikan kepada Madiyem.

sebelum menajawat jawatan terakhirnya sebagai Pengurus Besar Lembaga Padi dan Beras Sabah (LPBS).

SOPIA ditubuhkan bagi menguruskan penanaman,

pembangunan dan hala tuju industri kelapa sawit di Sabah.

Jamawi berkata, pelantikan itu merupakan sebahagian daripada usaha memperkukuh pengurusan agensi berkenaan

bagi memastikan pembangunan industri kelapa sawit negeri dapat dilaksanakan dengan lebih teratur.

Beliau berkata, SOPIA diharap dapat bekerjasama dengan pihak berkepentingan dalam industri berkenaan, termasuk menyelaras peranan dan pendekatan sedia ada bagi mengelakkan pertindihan dengan inisiatif yang telah dilaksanakan.

Menurutnya, perbincangan dengan Menteri Perladangan dan Komoditi di peringkat Persekutuan turut diadakan bagi memastikan peranan serta pelaksanaan SOPIA selaras dengan usaha pembangunan industri kelapa sawit.

Hadir sama ialah Setiausaha Tetap Kementerian, Datuk Ts. Jifrin Mohamad dan Pengurus Besar SOPIA, Julia Majail.

ZIARAH KASIH:

Beberapa mantan pemimpin Mahkamah Anak Negeri (MAN) Membakut mengadakan ziarah kepada rakan sejawat dahulu, mendiang George Ojang Okas di Kampung Mandangin, Membakut, kelmarin. Rombongan ziarah itu diketuai mantan Ketua Daerah, Yaakub Othman (lima kiri) yang turut menyampaikan sumbangan mewakili semua ahli rombongan kepada isteri mendiang, Flora Simon (dua kanan).

Kastam gagalkan cubaan transit server cip AI termaju hampir RM49.5 juta di KLIA

SEPANG: Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) menggagalkan cubaan transit 30 unit server mengandungi cip kecerdasan buatan (AI) termaju bernilai hampir RM49.5 juta.

Pengarahnya, Aspalila AG Tuah berkata rampasan terhadap barangan yang berpotensi digunakan untuk pembangunan teknologi ketenteraan itu hasil pemeriksaan rapi ke atas sebuah gudang di Zon Perdagangan Bebas KLIA pada 15 Okt lepas.

Beliau berkata siasatan awal mendapati kesemua server tersebut dipercayai dibawa masuk dari sebuah negara Asia menggunakan satu bil jalan udara sebagai komponen elektronik bagi mengelak dikesan pihak berkuasa, sebelum dieksport ke negara Asia lain.

“Sindiket juga disyaki menggunakan Malaysia sebagai lokasi transit bagi memastikan tiada sebarang sekatan semasa pengeksporan server ke negara seterusnya,” katanya pada sidang media di sini semalam. Sementara itu, Ketua

CIP AI: Aspalila ketika menunjukkan unit pelayan (server) mengandungi cip kecerdasan buatan (AI) termaju yang dirampas selepas sidang media di Kompleks Kastam Kargo, Sepang, semalam. — Gambar Bernama

Penolong Pengarah Sekretariat Perdagangan Strategik Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri (MITI) Masyita Ismail berkata cip AI berkapsiti tinggi itu dikawal ketat kerana dikategorikan sebagai barangan dwikegunaan.

“Akta Perdagangan Strategik (STA) 2010 men-

gawal barangan dwikegunaan kerana ia boleh dimanfaatkan untuk pembangunan teknologi senjata pemusnah massal,” katanya yang enggan mendedahkan jenama, negara asal serta destinasi cip tersebut susulan siasatan masih dilaksanakan.

MITI menguatkuasakan Arahan Pengawal Perda-

gangan Strategik No. 1/2025 bagi mengawal selia aktiviti eksport, transit, dan pindahan kapal cip AI termaju di Malaysia untuk menghalang penyalahgunaan wilayah negara sebagai hab pintasan perdagangan cip berprestasi tinggi ke negara sekatan. Arahan itu menetapkan mana-mana cip bernilai

Prestasi Pemprosesan Keseluruhan (TPP) lebih 1,600 atau lebih 4,800 apabila digabungkan dengan Ketumpatan Prestasi lebih 3.2, memerlukan permohonan permit 30 hari sebelum dibawa masuk ke Malaysia.

Sementara itu, Aspalila mengesahkan bahawa rampasan tersebut adalah kes kelima melibatkan sindiket sama tahun ini, dengan nilai keseluruhan rampasan bagi kesemua kes mencecah lebih RM100 juta.

Ditanya mengenai status pendakwaan bagi kes sebelum ini, beliau berkata syarikat pengendali penghantaran barang dagangan telah dipanggil untuk membantu siasatan, namun tiada tangkapan dibuat setakat ini.

Katanya kesemua kes tersebut disiasat mengikut Seksyen 12 Akta Perdagangan Strategik 2010 yang memperuntukkan hukuman denda sehingga RM20 juta bagi pertubuhan perbadanan, atau maksimum RM10 juta atau penjara sehingga 10 tahun atau kedua-duanya bagi individu, jika sabit kesalahan. — Bernama

JPN utamakan kes semakan status kewarganegaraan yang menjejaskan urusan harian

KUALALUMPUR: Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) memberi keutamaan kepada kes semakan status kewarganegaraan melibatkan pemegang MyKad yang berhadapan kesukaran dalam urusan kehidupan harian termasuk pekerjaan, pendidikan, rawatan dan perbankan.

Kementerian Dalam Negeri (KDN) memaklumkan keutamaan kepada kes kritikal itu berdasarkan penelitian fakta dan dokumen tanpa menjejaskan keperluan penguatkuasaan undang-undang.

KDN memaklumkan setiap kes diteliti secara mendalam berdasarkan rekod kelahiran, pendaftaran kad pengenalan, dokumen kewarganegaraan dan dokumen sokongan lain.

“Bagi kes yang mempunyai percanggahan, siasatan dan pengesahan dijalankan mengikut prosedur perundangan sebelum sebarang keputusan dibuat.

“Penilaian dibuat berdasarkan fakta dan bukti kes, bukan sekadar tempoh pemegangan dokumen diri,” menurut Kementerian itu dalam jawapan bertulis Dewan Rakyat di laman sesawang Parlimen.

KDN menjawab soalan Datuk Suhaili Abdul Rahman (Bebas-Labuan) yang meminta Menteri Dalam Negeri menyatakan tindakan segera kerajaan untuk menyelesaikan kes pemegang MyKad selama puluhan tahun yang disiasat semula status kewarganegaraan sehingga menjejaskan pekerjaan, pendidikan dan urusan kehidupan harian mereka.

Kementerian itu memaklumkan individu yang mempunyai ketidakaturan maklumat boleh mengemukakan permohonan pembetulan maklumat.

Mereka yang masih memerlukan penentuan status kewarganegaraan pula perlu mengemukakan permohonan rasmi melalui saluran perundangan bersesuaian sebelum urusan pengeluaran dokumen pengenalan diri diteruskan.

Menurut Kementerian itu, individu yang dokumen pengenalannya ditarik balik akibat maklumat tidak tepat juga boleh mengemukakan permohonan baharu berdasarkan fakta kes melalui saluran prosedur yang sah.

KDN memaklumkan JPN terus memperkukuh mekanisme semakan, padanan maklumat dan keselamatan data biometrik selaras dengan Akta Pendaftaran Negara 1959 serta Peraturan-Peraturan Pendaftaran Negara 1990 bagi memastikan integriti sistem pendaftaran dan keselamatan identiti rakyat terpelihara. — Bernama

Ancaman siber dipacu AI tuntut pertahanan proaktif: Chang

KUALA LUMPUR: Malaysia perlu memperkukuh langkah keselamatan siber secara proaktif susulan peningkatan penggunaan kecerdasan buatan (AI) oleh penjenayah siber untuk mengautomatikan serangan, mengesan kelemahan sistem dan penipuan yang semakin meyakinkan, kata Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi Datuk Chang Lih Kang.

Beliau berkata langkah keselamatan konvensional tidak lagi memadai untuk menangani ancaman siber yang semakin canggih, justeru organisasi perlu mempergiat pemantauan berterusan, mengesan ancaman lebih awal dan mengambil langkah keselamatan secara proaktif.

“Jika penyerang menggunakan AI untuk bertindak lebih pantas dan canggih, kita perlu memastikan keupayaan pertahanan sentiasa selangkah ke hadapan. Matlamat utama kita

adalah untuk mencegah insiden siber dan bukan sekadar bertindak selepas kerosakan berlaku.

“AI juga mampu menjadi alat yang berkesan kepada profesional keselamatan siber untuk mengenal pasti aktiviti mencurigakan, menganalisis kelemahan sistem dan menangani ancaman baharu dengan lebih berkesan,” katanya ketika merasmikan Sidang Kemuncak Keselamatan Siber AI LGMS 2026 di sini semalam.

Chang berkata organisasi perlu melindungi aplikasi, model dan data AI, selain infrastruktur teknologi maklumat (IT) konvensional, dengan penggunaan AI secara bertanggungjawab perlu disokong oleh perlindungan teknikal, pengurusan risiko dan pengawasan manusia.

Beliau berkata Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) telah membangunkan Garis

Panduan Tadbir Urus dan Etika AI Negara (AIGE) yang menggariskan tujuh prinsip bagi memastikan pembangunan dan penggunaan AI secara bertanggungjawab, merangkumi privasi, keselamatan, ketelusan dan akauntabiliti.

Chang berkata sektor keselamatan siber turut membuka peluang kepada Malaysia untuk membangunkan teknologi dan harta intelek tempatan, selaras dengan aspirasi “Made by Malaysia”, iaitu produk direka, dicipta dan dibuat oleh orang Malaysia, yang diketengahkan dalam Belanjawan 2027.

“Matlamat “Made by Malaysia” bukan sekadar menghasilkan teknologi di dalam negara, tetapi juga mewujudkan pekerjaan bernilai tinggi, membangunkan harta intelek negara dan memastikan Malaysia memperoleh manfaat ekonomi yang lebih besar daripada kemajuan teknologi,” katanya.

Sehubungan itu, beliau mengalu-alukan pelancaran lima penyelesaian keselamatan siber buatan Malaysia oleh LGMS Bhd yang meliputi keselamatan aplikasi AI, kelemahan perisian, pendedahan ke layakan akses, permukaan serangan digital dan pencerobohan siber.

Lima penyelesaian yang diperkenalkan hari ini ialah AI & LLM Application Security Assessment, NOVA, SPECTA, AI-driven Attack Surface Management dan Next-generation Deception.

Chang berkata Malaysia juga perlu memperkukuh tenaga pakar keselamatan siber, jurutera, penyelidik dan profesional AI melalui kerjasama lebih erat antara universiti, institusi penyelidikan, agensi kerajaan dan industri bagi mewujudkan pekerjaan bernilai tinggi serta memaksimumkan manfaat ekonomi daripada kemajuan teknologi. — Bernama

RM10 juta untuk pembudayaan sains, tingkat kesedaran teknologi nuklear

BANGI: Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) akan menggunakan sebahagian daripada peruntukan RM10 juta bagi program pembudayaan sains untuk meningkatkan kesedaran masyarakat mengenai manfaat teknologi nuklear dalam kehidupan seharian.

Menterinya Datuk Chang Lih Kang berkata peruntukan itu turut meliputi pelaksanaan program kesedaran nuklear bagi membantu orang ramai memahami kegunaan teknologi berkenaan dalam pelbagai bidang, termasuk kesihatan, pertanian dan keterjaminan makanan.

Beliau berkata usaha itu penting bagi meningkatkan pemahaman masyarakat terhadap teknologi nuklear serta mengurangkan kebimbangan terhadap penggunaannya.

“Belanjawan kali ini ada juga memberikan sedikit peruntukan untuk kita buat program kesedaran nuklear,” katanya kepada pemberita selepas merasmikan Hari Inovasi Nuklear Malaysia (HINM) dan Technology Preview & Showcase (TPS) 2026 di sini, semalam.

Beliau berkata teknologi nuklear bukan sahaja berpotensi menjana nilai

UCAPAN: Chang menyampaikan ucapan perasmian Hari Inovasi Nuklear Malaysia (HINM) dan Technology Preview & Showcase (TPS) 2026 di Agensi Nuklear Malaysia, Bangi, semalam. — Gambar Bernama

ekonomi yang besar kepada negara, malah boleh membantu menangani pelbagai cabaran global, termasuk isu keterjaminan makanan.

Chang berkata penggunaan teknologi nuklear juga melangkaui bidang penjaan tenaga yang sering mendapat perhatian dengan aplikasi dalam sektor perubatan dan pertanian

turut menawarkan manfaat kepada masyarakat. Sementara itu, beliau berkata Hari Inovasi Nuklear Malaysia, yang telah dianjurkan selama lebih 20 tahun, bertujuan meningkatkan pengetahuan orang ramai mengenai teknologi itu serta manfaatnya dalam pelbagai sektor.

Mengulas mengenai nilai teknologi nuklear yang dilaporkan melepasi sasaran, Chang berkata perkembangan pesat teknologi berkenaan di dalam dan

luar negara menjadi antara faktor yang menyumbang kepada peningkatan itu.

“Nilai eksport produk tempatan berkaitan teknologi nuklear yang mencecah RM6.21 bilion bagi tempoh 2021 hingga 2025 membuktikan bahawa teknologi ini mempunyai potensi ekonomi yang besar.

“MOSTI akan terus memperkukuh kerjasama dengan industri bagi mempercepat pengkomersialan hasil penyelidikan, membangunkan produk berteknologi tinggi dan memperluas pasaran teknologi tempatan ke peringkat antarabangsa,” katanya.

Menteri itu menyifatkan perkembangan berkenaan sebagai petanda positif bahawa potensi penggunaan teknologi nuklear semakin mendapat perhatian, khususnya dalam bidang kesihatan dan pertanian.

Di bawah Belanjawan Malaysia MADANI 2027, MOSTI menerima peruntukan sebanyak RM775.46 juta bagi perbelanjaan mengurus, iaitu peningkatan sebanyak 2.08 peratus berbanding tahun sebelumnya.

Sebanyak RM516.93 juta diperuntukkan bagi perbelanjaan pembangunan bagi 2027. — Bernama

Utusan Borneo

Sila Hubungi

Kota Kinabalu: 088 318811
Tawau: 089 772262
Sandakan: 089 274191
Lahad Datu: 089 883542
Labuan: 087 417285

JAWATAN KOSONG

PERKHIDMATAN

PERDAGANGAN

PERTANYAAN

MELANGGAN

Looking For Joint Venture Land:
- Housing/shoplots development
Location: Penampang, Inanam, Telipok, Tuaran

Tel :
010 - 282 2219

Dalam Mahkamah Rendah Syariah Sandakan Di Sandakan
Kes No :
2610-L0412-311-1579
Pemohon :
ROHAYA BINTI SINGA
No. KP : 790216-12-5718
Dalam Perkara :
Harta Pusaka Simati Gemulah (Simati) :
AFZOL BIN AWANG BESAR
No. Sijil Kematian :
740630-12-5451 / SB 309286
Kepada :
Ahi waris dan sesiapa berkenaan
AMBIL PERHATIAN bahawa ROHAYA BINTI SINGA No. KP : 790216125718 akan memohon ke Mahkamah Rendah Syariah di Sandakan pada 12 hariabulan 11 tahun 2026 jam 09:00 pagi untuk pembahagian harta simati:-
1. PERBADANAN PINJAMAN SABAH - RM22,000.00
2. KENDERAAN JENIS PROTON WIRA AEROBAC 1.3 GL SA 4395 W
Sesiapa berhajat menentang permohonan, hendaklah memfailkan Notis Bantahan dan Affidavit Bantahan di Mahkamah ini dan menyampaikan salinan kepada pemohon sebelum tarikh tersebut atau hadir di Mahkamah pada tarikh itu.
Pada 19 hariabulan 10 tahun 2026
Penolong Pendaftar Mahkamah Rendah Syariah Sandakan
Notis difailkan oleh :
ROHAYA BINTI SINGA
Alamat penyampailan :
TAMAN MELANTAPASIR PUTIH LORONG 5 BLOK F NO 42 SANDAKAN SABAH.

Dalam Mahkamah Tinggi Syiah Sandakan Di Sandakan
Kes No :
2009-410412-311-0109
Pemohon :
NORAINI BINTI MONING
No. KP : 870428-49-5200
Dalam Perkara :
Tuntutan Hadhanah
Defendan : ROMAR DIN JALIN
No. KP : 890415-12-7079
Kepada :
Ahi waris dan sesiapa berkenaan
AMBIL PERHATIAN bahawa NORAINI BINTI MONING No. KP : 870428-49-5200 akan memohon ke Mahkamah Tinggi Syariah di Sandakan pada 4 hariabulan 11 tahun 2026 jam 09:00 pagi untuk permohonan Hadhanah.
Plaintif menuntut hak jagaan keatas anak-anak yang bernama seperti berikut :
1. MOHAMMAD IMAN NAUFAL BIN ROMAR
Mykad 241006-12-1039
IKLAN INI DIBUAT KERANA DEFENDAN TIDAK MEMBARI KERASAJAAN DAN TIDAK HADIR KE MAHKAMAH
Sesiapa berhajat menentang permohonan, hendaklah memfailkan Notis Bantahan dan Affidavit Bantahan di Mahkamah ini dan menyampaikan salinan kepada pemohon sebelum tarikh tersebut atau hadir di Mahkamah pada tarikh itu.
Pada 27 hariabulan OKTOBER tahun 2026
Penolong Pendaftar Mahkamah Tinggi Syariah Sandakan
Notis difailkan oleh :
NORAINI BINTI MONING
Alamat penyampailan :
Blok E-210 PPR Taman Datu Putih Jalan Airport Quarry, 90000 Sandakan, Sabah.

NEGERI SABAH, MALAYSIA
DALAM MAHKAMAH TINGGI/RENDAH SYARIAH DI KENINGAU, SABAH
PERMOHONAN NO. 2610-H0312-311-0081
DALAM PERKARA: PERMOHONAN PEMBAGIAAN HARTA PUSAKA (si mati ARAH BIN MAJIN No. KP: 430612-12-5475 (H0280224)/ No. Sijil Kematian S8062918)
ASMAH BINTI ARIFFIN (NO. KP: 520925-12-5278) PEMOHON
NOTIS PERMOHONAN
Kepada: Sesiapa yang berkenaan
AMBIL PERHATIAN bahawa ASMAH BINTI ARIFFIN (NO. K/P: 520925-12-5278) akan memohon kepada Mahkamah ini pada 16 hariabulan NOVEMBER tahun 2026, jam 9.00 pagi bagi mendapatkan permohonan Pembahagian Harta Pusaka ke atas harta pusaka si mati, ARAH BIN MAJIN kepada Mahkamah Tinggi/Rendah Syariah Keningau yang tersebut dalam perkara di atas dengan alasan yang terkandung dalam affidavit sokongan yang dilampirkan.
Bahawa jika kamu berhajat menentang Permohonan ini atau jika kamu mempunyai kepentingan ke atas harta-harta si mati, kamu atau peguam syarie kamu bolehlah membuat semakan di Mahkamah ini mengenai fakta-fakta permohonan yang tersebut dan bolehlah selepas itu memfailkan di Mahkamah ini dan menyampaikan satu salinan kepada Pemohon Notis Bantahan dan Affidavit Bantahan dan borang yang ditetapkan tidak kurang daripada Tiga (3) hari sebelum tarikh permohonan ini didengar atau hadir di Mahkamah pada tarikh pendengaran.
Bertarikh 29/10/2026
Notis Pengiklaman ini difailkan oleh Tetuan Azman Baginda & Co bagi pihak Pemohon yang beralamat di Lot 1, 1st Floor, Yee Shing Commercial Centre 2, 89000 Keningau, Sabah.

291 projek siap tahun ini

► Dari Muka 1

Menurutnya, perhatian khusus perlu diberikan kepada projek yang masih mempunyai baki peruntukan besar atau berdepan kekangan pelaksanaan sehingga berisiko mengalami kelewatan dan menjadi projek sakit.

Beliau berkata, isu memabtkan kelulusan teknikal, pengambilan tanah, pengalihan utiliti, perolehan dan pengurusan kontrak perlu dikenal pasti serta ditangani secara proaktif menerusi penyelarasan berkesan antara agensi berkaitan.

“Setiap peruntukan pembangunan adalah amanah yang mesti diterjemahkan kepada manfaat sebenar kepada rakyat.

“Peruntukan yang diluluskan seharusnya menghasilkan kemudahan dan perubahan yang dapat dirasai oleh rakyat Sabah,” katanya.

Dalam perkembangan berkaitan, Hajiji menyambut baik peruntukan RM18.7 bilion kepada Sabah menerusi Belanjawan MADANI 2027 yang dibentangkan pada 9 Oktober lalu, meningkat berbanding RM17.6 bilion tahun ini.

Katanya, peningkatan itu mencerminkan komitmen berterusan Kerajaan Persekutuan terhadap keperluan pembangunan Sabah, khususnya dalam memperkukuh infrastruktur asas dan meningkatkan kesejahteraan rakyat.

“Antara projek utama yang diberi keutamaan ialah pelaksanaan Lebuhraya Pan Borneo Sabah Fasa 1B, selain usaha memperkukuh sistem bekalan elektrik menerusi projek Sistem STATCOM di Dam Road dan Segaliud, Sandakan serta Talian Penghantaran Southern Link di Sipitang,” katanya.

Menurutnya, peruntukan hampir RM1.3 bilion bagi

menaik taraf 682 sekolah daif di Sabah dan Sarawak turut menjadi langkah penting untuk meningkatkan kualiti persekitaran pembelajaran serta menyediakan kemudahan pendidikan lebih baik kepada pelajar.

Sehubungan itu, beliau mahu semua kementerian dan agensi berkaitan membuat persediaan rapi bagi memastikan setiap projek dilaksanakan mengikut keutamaan dan jadual ditetapkan.

Hajiji berkata, mesyuarat MTPNg perlu dimanfaatkan sebagai platform mencari penyelesaian terhadap isu pelaksanaan projek, bukan sekadar membincangkan masalah yang dihadapi.

“Kita perlu bergerak daripada sekadar membincangkan masalah kepada tindakan yang lebih jelas.

“Saya yakin melalui kerjasama erat antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri serta komitmen seluruh jentera pelaksana, agenda pembangunan Sabah dapat terus dipacu secara mampan dan inklusif, selaras dengan aspirasi Sabah Maju Jaya 2.0,” katanya.

Beliau berkata, kejayaan pembangunan negeri bukan hanya diukur berdasarkan jumlah peruntukan atau bilangan projek yang dilaksanakan, sebaliknya sejauh mana pembangunan itu mampu meningkatkan kualiti hidup dan menjamin kesejahteraan rakyat di seluruh Sabah.

Pada mesyuarat itu, Hajiji turut mengalu-alukan kehadiran Setiausaha Persekutuan Sabah yang baharu, Datuk Zul Hadi Ahmad, sambil berharap kerjasama erat antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri terus diperkukuh bagi memastikan agenda pembangunan Sabah dilaksanakan dengan berkesan.

Kerajaan kurang bergantung pekerja asing secara berperingkat

KUALA LUMPUR: Kerajaan akan terus melaksanakan usaha mengurangkan bergantung negara terhadap pekerja asing secara berperingkat selaras dengan hala tuju Rancangan Malaysia Ke-13 (RMK13), kata Timbalan Perdana Menteri Datuk Seri Dr Ahmad Zahid Hamidi.

Menerusi hantaran di Facebook semalam, Ahmad Zahid yang juga Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah berkata usaha itu akan dilaksanakan dengan mengambil kira keper-

luan sebenar industri, selain memastikan peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan menjadi keutamaan.

“Dalam hal ini, kita semua bersertu bahawa pendekatan collective-decision diperlukan bagi menangani sebarang isu dan cabaran dalam mengurus mekanisme kuota dan kawalan siling Penggajian Pekerja Asing supaya peluang pekerjaan rakyat tempatan kekal menjadi keutamaan kita,” katanya dalam hantaran itu. — Bernama

PERKESO perkasa kesedaran kepentingan perlindungan sosial

Pengamal media sambilan, individu bekerja sendiri disaran mencarum

Oleh Vivi Olivia Najurus

KOTA KINABALU: Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) terus memperkukuh kesedaran mengenai kepentingan perlindungan sosial dalam kalangan pekerja, termasuk pengamal media sambilan dan individu yang bekerja sendiri.

Pengarah PERKESO Sabah, Dr Mohd Ali Hindia, berkata masih ramai yang kurang memahami skop perlindungan sosial, sedangkan pelbagai skim disediakan bagi membantu pencarum dan keluarga mereka ketika berdepan risiko kehilangan pekerjaan, hilang upaya atau kematian.

“PERKESO menyediakan pelbagai skim perlindungan yang disesuaikan mengikut kategori pekerjaan, termasuk pekerja bergaji, individu yang kehilangan pekerjaan, pekerja sendiri serta golongan wanita yang mengurus rumah tangga.

“Skim Bencana Pekerjaan dan skim berkaitan pekerja bermajikan menjadi antara asas perlindungan PERKESO sejak 1961, manakala Skim Insurans Pekerjaan diperkenalkan bagi membantu pekerja yang kehilangan pekerjaan melalui bantuan kewangan dan sokongan untuk kembali bekerja.

“Perlindungan turut diperluaskan kepada golongan bekerja sendiri menerusi skim caruman pilihan, tertakluk kepada ketetapan yang berkuat kuasa, dengan beberapa sektor tertentu diwajibkan mendapatkan perlindungan berkenaan,” katanya ketika berucap pada Majlis Makan Malam Bersama Rakan Media PERKESO Sabah 2026 di sini pada Selasa.

Sehubungan itu, beliau menggalakkan pengamal media yang bekerja secara bebas atau menjalankan tugas secara sambilan supaya mendapatkan maklumat mengenai skim yang bersesuaian dengan status pekerjaan masing-masing.

“Perlindungan sosial penting kerana caruman yang dikumpulkan digunakan untuk membiayai pelbagai manfaat kepada pencarum yang layak,

KENANGAN: Mohd Ali dan kakitangan PERKESO merakamkan gambar kenangan bersama pengamal media semasa majlis itu.

PENGHARGAAN: Mohd Ali menyampaikan penghargaan kepada Wartawan Kanan Utusan Borneo Yap Siong Han.

termasuk bantuan kepada waris sekiranya berlaku kematian serta sokongan kepada individu yang mengalami hilang upaya.

“Konsep perlindungan sosial bukan semata-mata untuk membantu seseorang kembali menjalani kehidupan seperti biasa, tetapi juga memastikan kelangsungan hidup individu terdabit dan keluarganya apabila berdepan musibah,” katanya.

Dalam pada itu, Mohd Ali turut menyentuh kepentingan skim perlindungan suri rumah menerusi Lindung Kasih yang menyediakan perlindungan kepada golongan wanita yang mengurus rumah tangga, tertakluk kepada syarat kelayakan ditetapkan.

Katanya, usaha memperluaskan penyertaan dalam skim berkenaan perlu dipergiat kerana perlindungan

sosial bukan hanya penting kepada pekerja bergaji, malah turut diperlukan golongan yang menjalankan tanggungjawab di rumah.

Menurutnya, pelaksanaan skim perlindungan sosial perlu dilihat sebagai usaha menyediakan jaringan keselamatan kepada masyarakat dan bukannya berorientasikan keuntungan komersial.

Menyentuh usaha membantu pekerja yang kehilangan pekerjaan, beliau berkata, PERKESO turut menyediakan sokongan untuk meningkatkan kemahiran, latihan dan penempatan pekerjaan bagi membantu mereka kembali ke pasaran kerja.

“Bantuan latihan di bawah program berkaitan turut diperluaskan, termasuk peningkatan had elaun latihan daripada RM5,000 kepada

RM7,000 seperti yang dinyatakan dalam taklimat berkenaan.

“Individu yang memerlukan bantuan juga digalakkan supaya menghubungi pejabat PERKESO bagi mendapatkan penerangan mengenai kelayakan, proses permohonan serta dokumen sokongan yang diperlukan,” katanya.

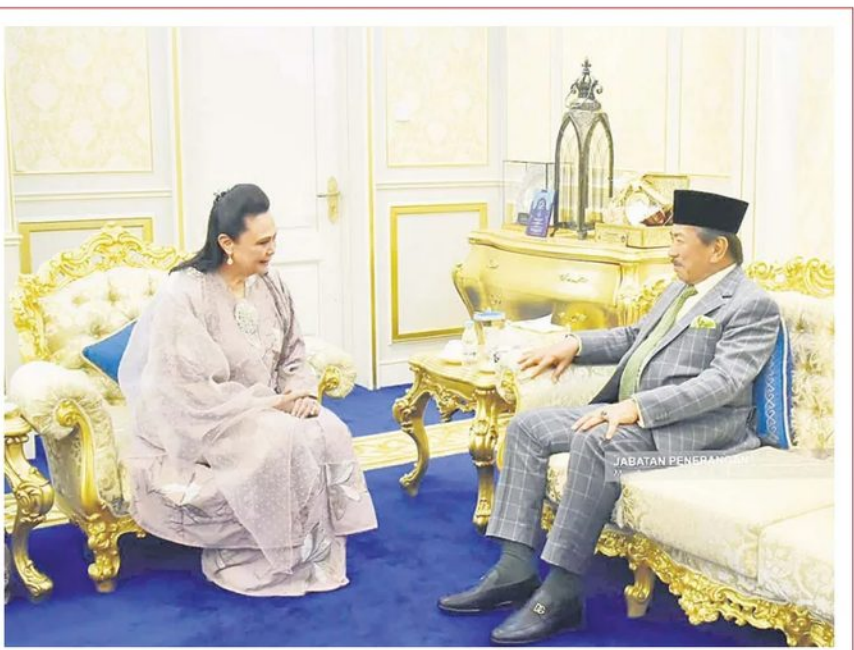
Beliau berkata, kelengkapan dokumen menjadi antara perkara penting bagi memastikan permohonan dapat diproses dengan lancar dan mengelakkan kelewatan dalam penyaluran manfaat.

Dalam usaha memperluaskan capaian maklumat, pihaknya turut mengajak rakan media membantu mempromosikan aplikasi Sehati dan MYFutureJobs kepada masyarakat.

Menurutnya, aplikasi MYFutureJobs membolehkan pencari kerja mendapatkan maklumat mengenai peluang pekerjaan merangkumi pelbagai tahap kemahiran, sekali gus membantu mereka mencari peluang kerjaya yang bersesuaian.

Beliau berharap kerjasama antara PERKESO dan pengamal media dapat diperkukuh bagi menyampaikan maklumat tepat mengenai perlindungan sosial, kelayakan pencarum serta manfaat yang disediakan kepada masyarakat.

“Peranan media amat penting untuk memastikan lebih ramai rakyat memahami kepentingan perlindungan sosial dan mengambil langkah mendapatkan perlindungan yang bersesuaian dengan keadaan pekerjaan masing-masing,” katanya.

JEMPUTAN: Khatijah menyampaikan hasrat untuk menjemput Musa ke Konsert Malam Amal Legenda ‘Senandung Hidup Berbudi’.

Konsert Malam Amal Legenda, fokus bantu penggiat seni Sabah

KOTA KINABALU: Pengaturan Konsert Malam Amal Legenda ‘Senandung Hidup Berbudi’ adalah untuk membantu penggiat seni di Sabah.

Pengerusi Persatuan Karyawan Malaysia, Datuk Khatijah Ibrahim berkata, konsert itu akan berlangsung di Pusat Konvensyen Antarabangsa Sabah (SICC) pada 6 November ini dan merupakan edisi kedua selepas dua tahun.

“Edisi kali ini menyasarkan seramai 1,500 pengunjung yang akan hadir meskipun sambutan setakat hari ini agak perlahan, kita

masih mengharapkan lebih ramai peminat lagu lama akan hadir.

“Matlamat utama kutipan dana daripada konsert amal itu adalah untuk disalurkan kepada penggiat seni tempatan di Sabah tidak kira bidang perfileman, penulisan, nyanyian ataupun belakang tabir,” katanya kepada media selepas mengadakan kunjungan hormat kepada Yang Dipertua Negeri Sabah, Tun Musa Aman di Istana Seri Kinabalu, pada Selasa.

Menurutnya, antara tujuan kunjungan adalah untuk menyampaikan jemputan

rasmi kepada Musa untuk menghadiri konsert pada malam itu.

Khatijah juga memaklumkan antara artis yang akan turut sama dalam konsert amal tersebut termasuk Datuk Ramli Sarip, Datuk Zainal Abidin serta artis tempatan seperti Velvet, Bella Astilah dan Ayu Damit.

Beliau berharap pengaturcaraan konsert ini bukan sahaja dapat menghiburkan para peminat, malah mampu memperkasakan kebajikan penggiat seni tanah air pada masa akan datang. — Penerangan

CENDERAMATA: Aminor (dua kiri) menyampaikan cenderamata kepada Andi Md Shamsureezal semasa kunjungan itu.

Penggiat selam skuba Sabah digesa mohon lesen: MSDA

Oleh Hamzah Sanudin

KOTA KINABALU: Penggiat selam skuba di Sabah, khususnya di Kota Kinabalu dan Semporna, digesa meningkatkan penyertaan dalam program pelesenan pemandu selam bagi memastikan keselamatan pelancong dan profesionalisme industri terus terpelihara.

Presiden Persatuan Selam Skuba Malaysia (MSDA), Aminor Azmi Abdul Latip berkata, penyertaan dalam persediaan mendapatkan lesen berkenaan masih rendah ketika ini.

Katanya, kesedaran itu masih kurang memberangsangkan walaupun garis panduan pelesenan yang diperkenalkan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) berkuat kuasa sejak 15 April lalu.

“MSDA memohon sokongan Kementerian Pelancongan, Kebudayaan dan Alam Sekitar Sabah (KePKAS) untuk menggalakkan lebih ramai divemaster (ketua selam) dan pengajar selam tempatan mengikuti kursus serta melengkapkan dokumen permohonan lesen.

“Penggiat industri perlu memahami keperluan pelesenan dan mengambil langkah sewajarnya bagi memastikan semua syarat dipenuhi sebelum lesen dikeluarkan,” katanya.

Aminor berkata demikian selepas mengetahui delegasi MSDA dalam kunjungan ke KePKAS yang turut disertai ahli Jawatankuasa Eksekutif MSDA Sabah, Edmund Lo Wing Ket dan Lai Wei Zhong.

Delegasi berkenaan diterima Pembantu Menteri Pelancongan, Kebudayaan dan Alam Sekitar, Dr Andi Md Shamsureezal Mohd Sainal.

Beliau berkata, MSDA akan menganjurkan kursus ‘The Island Host Course’ di Kota Kinabalu pada 1 Disember ini, manakala sesi di Semporna dijadualkan pada 3 Disember depan.

“Kedua-dua kursus itu adalah sesi terakhir yang diselenggarakan MSDA bagi tahun ini,” katanya.

Bagaimanapun Aminor berkata, kehadiran ke kursus berkenaan hanya satu daripada langkah permohonan, manakala pemohon perlu memenuhi syarat lain dan mendapatkan kelulusan MOTAC sebelum lesen dikeluarkan.

Dalam perkembangan lain, MSDA turut mencadangkan supaya prosedur operasi standard (SOP) keselamatan sukan air, khususnya aktiviti selam skuba, dikaji semula bagi memastikan garis panduan itu lebih praktikal dan bersesuaian dengan keperluan industri di Sabah.

Katanya, MSDA bersedia menjadi rakan strategik KePKAS dalam pengaturcaraan perbincangan atau bengkel bersama agensi berkaitan serta wakil industri bagi mengenal pasti risiko operasi, memperjelas tanggungjawab dan memperkukuh persediaan menghadapi kecemasan.

“Pelesenan, cekapan profesional dan amalan keselamatan yang konsisten perlu bergerak seiring bagi melindungi pelancong serta meningkatkan keyakinan terhadap pelancongan marin Sabah.

“Selain keselamatan, MSDA turut memohon sokongan KePKAS terhadap inisiatif pemuliharaan alam sekitar dan tadbir urus alam sekitar, sosial dan korporat (ESG) yang digerakkan sektor swasta,” katanya.

Menurutnya, kerjasama erat antara kerajaan, pengusaha pelancongan dan komuniti setempat penting bagi melindungi ekosistem marin serta khazanah semula jadi Sabah, sekali gus memastikan kelangsungan industri pelancongan untuk jangka panjang.

“MSDA berharap kerjasama dengan KePKAS dapat diperkukuh bagi memastikan industri selam skuba di Sabah berkembang dengan lebih selamat, profesional dan bertanggungjawab terhadap alam sekitar,” katanya. *

Jenny Ngu raih Anugerah Usahawan Wanita Berpengaruh Asia 2026

Oleh Hamzah Sanudin

KOTA KINABALU: Usahawan wanita dari Sabah, Jenny Ngu, menerima pengiktirafan antarabangsa apabila dinobatkan sebagai penerima ‘2026 Asia International Most Influential Outstanding Female Entrepreneur Award’ pada majlis anugerah berprestij itu di Hong Kong.

Pengiktirafan itu diberikan sempena Majlis Anugerah Festival Jenama Antarabangsa Asia Ke-9 dan Majlis Perasmian Asia CEO Alliance, yang menghimpunkan tokoh korporat serta pemimpin perniagaan dari seluruh Asia.

Selain menerima anugerah berkenaan, Jenny turut dilantik sebagai Pengarah Kehormat Kanan Asia CEO Alliance, sekali gus membuka ruang untuk beliau memperluaskan jaringan kerjasama perniagaan di peringkat serantau dan antarabangsa.

Jenny yang aktif dalam bidang perdagangan rentas sempadan, pelancongan dan kerjasama ekonomi turut memegang beberapa jawatan penting dalam organisasi berkaitan.

Beliau adalah pengasas Persatuan Perunding Malaysia Rumah Kedua (Sabah-MM2H), Pesuruhjaya Perdagangan BRIC-ASEAN Trade Independent Commission for Trade and Economy,

ANUGERAH: Jenny ketika menerima Anugerah Usahawan Wanita Cemerlang Paling Berpengaruh Antarabangsa Asia 2026 pada majlis di Hong Kong.

selain Pengerusi/Pengarah Kebangsaan Miss International Malaysia dan Miss International Hong Kong.

Jenny berkata, pengiktirafan itu amat bermakna buat dirinya, selain menjadi dorongan untuk terus menyumbang kepada pembangunan ekonomi dan memperkukuh hubungan perniagaan antara Sabah dengan pasaran antarabangsa.

Beliau turut merakamkan penghargaan kepada Kerajaan Negeri Sabah atas sokongan

berterusan, selain menghargai bimbingan golongan terdahulu, pasukan kerja serta pihak penganjur yang menjayakan majlis berkenaan.

“Saya berharap dapat memanfaatkan jaringan antarabangsa ini untuk terus menyokong Sabah, khususnya dalam membuka peluang hubungan perniagaan, menarik minat pelancong dan memperluas perdagangan kepada rantau ini.

“Jika ada ruang dan peluang, saya mahu membantu

menghubungkan Sabah dengan lebih banyak peluang di peringkat antarabangsa,” katanya.

Majlis berkenaan dianjurkan oleh Asia CEO Alliance dengan Hong Kong Economic Times (HKET) sebagai rakan media.

Pengiktirafan itu turut mencerminkan usaha memperkasakan usahawan wanita serta meningkatkan hubungan ekonomi dan jaringan perniagaan antara Sabah dengan pasaran luar negara.